

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 36 (2323) 1994 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 6

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1

Šiaurės Atėnai ar Sicilija?

Vadovavimas paprastai yra surištas su tam tikru įsitikinimu ar siekiamą idėjų įgyvendinimu. Ir valstybės vadovauti iškyla žmonės būryje vienminčių, kurie savo priekyje išstato tinkamiausius asmenis.

VADOVAUTI valstybei — reiškia tapti istoriniu žmogumi. Priimtu supratimu, tai labai didelė garbė, leidžianti tokios aukštumos vadovui visuomet būti dėmesio centre. Karaliai, prezidentai, ministrai pirminkai normaliai visų ir visur yra kviečiami, laukiami; jie sutinkami su orkestrais ir garbės sargybomis, jie vaikšto ištisais raudonais kilimais, pagerbiami prisegamais ordinais, užrišamomis juostomis bei įvairiais kitais apdovanojimais. Jie laisvi pasirinkti kur ir kada dalyvauti, ką kviešti, su kuo tartis ir aplamai kaip laikytis, kaip savo gyvenimą tvarkyti. Tiesa, jų galios nusakomos konstitucijose, bet jos visur pakankamai didelės, dažnai nenaudojamos, nes nėra reikalo. Tačiau vadovui suteikta garbė ir galybė yra tartum užmokėstis už prisiimtą, prisaikta patvirtintą, svarbią atsakomybę. Tai išankstinė aukšta kaina už vadovavimą kraštui, kurio gyventojai stebi ir vertina kiekvieną vadovo žingsnį. Demokratinuose kraštuose, kur vadovai keičiami rinkimais, tai yra labai svarbu. Balsuotojų nuomonė yra lemiantis veiksnys, duodantis arba atimantis mandatą. Užtat dažniais atvejais ryškėja ir vadovų noras pataikauti miniai, nepasitenkinimus raminti pažadais arba smulkiais, nereikšmingom lengvatom. Suprantama, išlaikyti pusiausvyrą tarp principinio vadovavimo ir atkištinio pataikavimo nėra lengva. Kai kurie stebėtojai teigia, kad tas pusiausvyros laikymas prisideda prie skatinimo pirmiausia žiūrėti savęs, nes derinti, įtikinti ir visuomenę patenkinti vis tiek nebus įmanoma.

LIETUVOS spauda ne kartą gana storžieviškai yra aprašiusi ar karikatūromis vaizdavusi valdžios lovį. Nejuokinga, daugiau gal graudu visa tai matyti. Negi tautoje nebėliko žmonių, kurie veržtųsi ne prie lovio, bet prie atgaivos šaltinių, kurie labai visiems reikalingi po ilgamečio sovietinio troškulio. Deja, gaudulys maišosi su nuostaba, tartum vis plačiau praveria durys, už kurių ne svajonė, bet tikrovė. Po visų rinkimų išeivijoje sklidusius "negražius" balsus apie laisvą ir demokratiškai išrinktą valdžią, šiandien ryškiai, kai kurių valdžios pareigūnų savanaudiškumo ir menkystės pavyzdžiais patvirtina jau patys Lietuvos žurnalistai, ir tai ne vien tik opozicijos spaudoje. Apie kvišų ėmimo "privilegiją", pilimis vadinamų gyveniečių statymą, apie suktynes ir vagystes, pavadintas privatizavimu, dvarų ir viešbučių pirkimus pusvelčiui, apie asmeninės apsaugos būrelių organizavimą, dvideidiską užsienio politiką, vienvaldystės arroganciją, apie KGB agentus, tapusius milijonieriais, — žinių netrūksta spaudos skiltyse, laiškuose, liudininkų pasakojimuose. Tai vis dėlto siaubingas vaizdas. Šiaurės Atėnų vizija virsta Sicilija. Viskuo pertekusių aukštųjų valdžios pareigūnų ciniškos išvadų "gal kaip nors išsiversime" nieko gero nežada. Eiliniam piliečiui be gerųjų giminių pagalbos iš šiapus Atlanto sunku būtų galus sudurti. Neseniai pensininkas iš Kauno rašė: "Jei mus valdantys komunistai grąžintų visuomenei priklausancius pinigus, Lietuvoje skurdo nebūtų". Nesinorėtų dar tikėti, kad jau atsidūrėme akligatvyje. Išeiviečiai tikrai atsirastų: jei kur suklysta, taisykime, jei kas sugriuvo, statykime iš naujo. Jei ko dar nemokame, nusižeminkime ir išmokime. Nepriklausomybė per daug brangus dalykas, kad juo galėtume žaisti. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Baigiasi rinkiminis vasar

Kvebeko parlamento rinkiminį vajų užbaigė rugsėjo 12 d. įvyksiantys rinkimai, kurių rezultatai ir dabar nėra aiškūs. Liberalų premjeras Daniel Johnson savo partijos rėmėjų skaičių padidino keliais nusiimčiais. Pirmąją rinkimų vietą betgi ir toliau liko separatistinė Kvebeko partija ir jos vadas Jacques Parizeau, turinti 47% rėmėjų, liberalams atidavusi 44%. Provincinis Kvebeko parlamentas turi 125 vietas. Spėjama, kad toks populiarumo pasidalijimas Kvebeko partijos separatistams parlamente atiduotų apie 80 vietų, užtikrindamas atstovų daugumą.

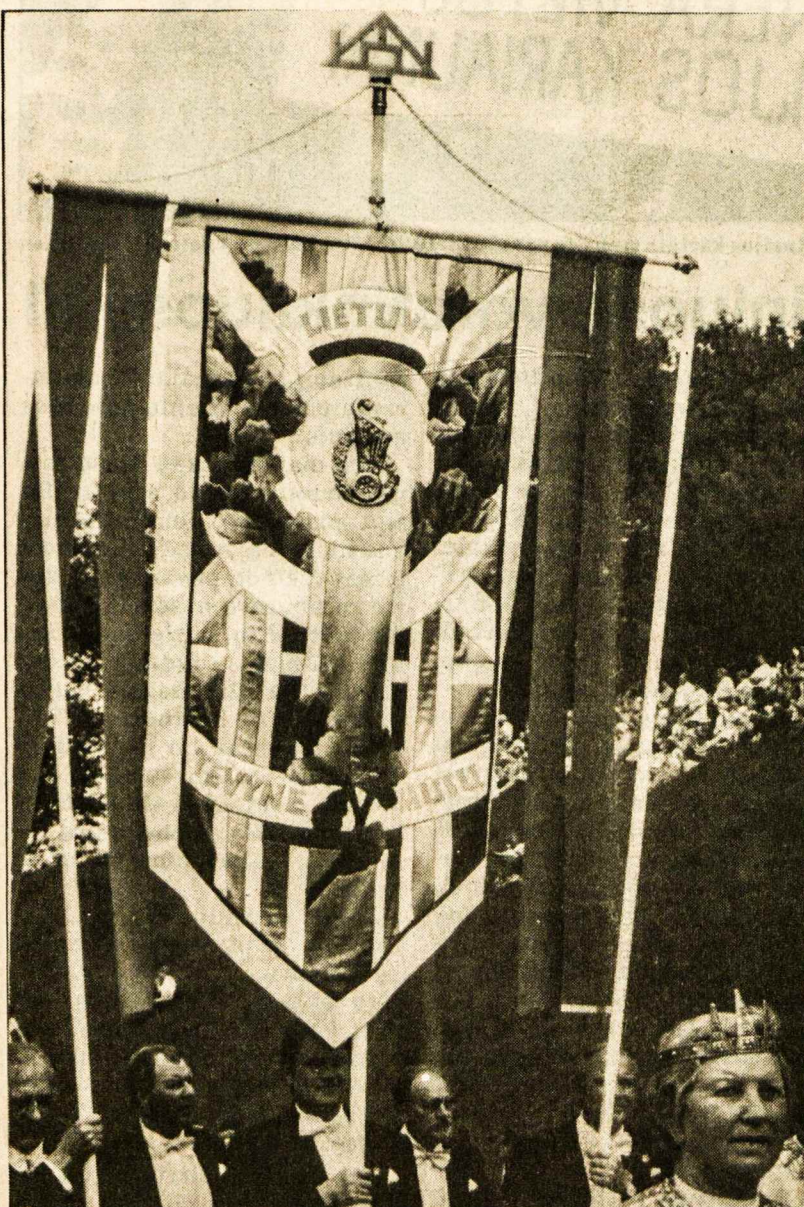
Mat liberalų rėmėjai yra sutelkti tik daugiau angliškų kilmės kvebekiečių turinčiose rinkiminėse apylinkėse. Liberalus taipgi daugiau remia ir tie ateiviai, kurių gimtoji kalba nėra nei anglų ir nei prancūzų. Prancūziškose rinkiminėse apylinkėse liberalai turi tik 35% rėmėjų, o Kvebeko separatistų partija — 55%. Dėl šios priežasties liberalų vadas ir premjeras D. Johnsonas sutiko politinės savo jėgos išbandyti atvirame televizijos pokalbyje su J. Parizeau.

Pusantros valandos trukusi politinė liberalo D. Johnsono

ir separatisto J. Parizeau dvikovė įvyko rugpjūčio 29 d. Ją televizorių ekranuose stebėjo ne tik kvebekiečiai, bet ir kitų provincijų kanadiečiai. Tokį rinkiminį savo vadų pokalbį pastarajame trisdešimt dvejų metų laikotarpyje Kvebekas turėjo pirmą kartą. Diskusijas vertinant bokso terminu teigiama, kad jos baigėsi be nokauto. Jis būtų buvęs labai svarbus Kanados federaciją gynusiam D. Johnsonui, turinčiam mažesnę rėmėjų skaičių ir nedaug laiko iki Kvebeko parlamento rinkimų.

Beveik visi politiniai komentatoriai sutinka, kad asmeniškai D. Johnsonas yra populiarus už J. Parizeau. Tačiau kvebekiečiams jau spėjo nusibosti juos devynerius metus valdžius liberalų vyriausybę, o ją pakeisti gali tik J. Parizeau su Kvebeko partija. Atrodo, vis dar galvojama galutinį sprendimą padaryti referendumu Kvebeko nepriklausomybės klausimu. Kvebeko atsiskyrimas nuo Kanados jau buvo atmetas pirmuoju referendumu 1980 m. Tikimasi, kad taip bus pasielgia ir su antroju. Mat jį dabar atmeta 48% apsisprendusių kvebekiečių, o remia 45%. Atmetę jų

(Nukelta į 2-rą psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS VĖLIAVA, tomis dienomis (1994.VII.10) suvienijusi lietuvius iš vis pasaulio. Nuotrauka Alf. Laučkos

Savaitė Lietuvoje

Referendumo rezultatai

Lietuvos spauda skelbia, kad referendumas dėl Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pasiūlyto įstatymo "Dėl neteisėto privatizavimo, nuvertintų indėlių bei pažeistos teisėtarkos" neįvyko, nes balsavo tik 893,430 arba 36.83% iš 2,426,094 rinkėjų sąrašuose įrašytų piliečių. Pagal įstatymą, referendumas gali būti laikomas įvykusiu, jeigu balsavo daugiau kaip 50% rinkėjų.

LDDP teigia, jog konservatorių pateiktas įstatymas pažeidžia 14 konstitucijos straipsnių ir dėl to nebalsavusieji pasirodė gerbiantys konstituciją. Prezidento Algirdo Brazauskio teigimu, Lietuvos piliečiai parodė "atsparumą populistinei demagogijai", nors "referendumo organizavimas yra mūsų demokratijos pasireiškimas, mūsų įstatymų laikymasis".

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininkas Vytautas Landsbergis pareiškė, kad jo partija referendumo nepralaimėjo, rašo ELTA. Nors įstatymas pateiktas balsavimui nebuvo priimtas, "jo nuostatos tebėra gyvos ir aktualios". Jis teigė, jog kova prieš korupciją bus tęsiama, ir Lietuvos žmonės ją laimės. Taipgi, jo manymu, "Tėvynės sąjunga vis labiau įsitvirtins Lietuvos gyvenime, kaip viena tvirtėjų politinių jėgų, ir jos programa bus pradėta realizuoti".

Vyriausioji rinkimų komisija rugsėjo 1 d. paskelbė savo sprendimą, tvirtinantį, jog referendumas laikomas neįvykusiu ir įstatymo nuostatai nepriimti. Du VRK nariai pareiškė atskirą nuomonę, kad pateiktas rinkėjų skaičius nebuvęs tikslus.

Kariuomenės išvedimo metinės
Vilniuje rugpjūčio 31 d. įvyko iškilmės Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos pirmosios metinės paminėti. Iškilmingame seimo posėdyje dalyvavo Kovo 11-osios akto signatarai, vyriausybės nariai, politinių partijų bei organizacijų vadovai, užsienio vals-

tybių ambasadoriai ir tarptautinių organizacijų atstovai.

Prezidentas Algirdas Brazauskas savo kalboje pažymėjo šios dienos istorinę prasmę ne tik Lietuvai, bet ir kitoms Baltijos valstybėms bei Vokietijai, iš kurių šiais metais baigiama išvesti kariuomenė. Jis pabrėžė, jog tuo bus sumažinta įtampa visame Baltijos pakraštyje ir teigiamai veiks vieningos Europos kūrimą. Prezidentas pasakė, kad strateginis Lietuvos tikslas yra pilnateisė narystė NATO organizacijoje ir ypatingai svarbu yra išlaikyti gerus santykius su Rusija. Nors dar egzistuoja ekonominių kliūčių, reikia jas pašalinti, nes Rusija yra viena iš stambiausių Lietuvos ekonominių partnerių, pagrindinių energijos išteklių bei žaliavų pardavėjų Lietuvai. Karaliaučiaus srities laipsniškas demilitarizavimas būtų svarbus ne tik Lietuvos, bet ir kitų Europos valstybių saugumui, ir jos jungimas į Baltijos pakraščio struktūras sumažintų jos izoliaciją ir sudarytų daug palankesnę klimatą tranzito problemoms spręsti.

Rusijos ambasadorius Lietuvai Nikolaj Obertyšev savo pranešime kariuomenės išvedimą pavadino "moraliniu-politiniu 50 metų nuosėdų nuvalymo aktu", kurį Rusija gali drąsiai įrašyti į savo demokratizavimo aktyvą, ir teigė, jog Lietuvos ir Rusijos santykiai plėtojasi normaliai.

Lankėsi Izraelio seimo pirmininkas

ELTA rašo, kad rugpjūčio 28 d. į Vilnių atvyko Izraelio "Knesset", t.y. seimo, pirmininkas Shevach Weiss. Lietuvos seime jis įteikė Izraelio "Jad Vašem" medalius Lietuvos piliečiams, gelbėjusiems žydus hitlerinės okupacijos metu. Jis susitiko su Lietuvos žydų bendruomenės atstovais, su prezidentu Algirdu Brazausku, ministru pirmininku Adolfu Šleževičium ir seimo pirmininku Česlovu Juršėnu. Pokalbyje su pastaroju jis iškėlė Izraelyje tebeįveikiamą susirūpinimą "dėl žydų genocido Lietuvoje dalyvavusių Lie-

Išeivija sovietiniuose voratinkliuose III

Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje darbuojasi buvęs sovietinis diplomatas, tarnavęs Sovietų Sąjungos konsulate Vašingtone ir JAV valdžios išvartas drauge su kitais sovietiniais pareigūnais

S. POVILAS ŽUMBAKIS

Juozo A. Starkausko straipsnis "KGB bandymai sukirti JAV lietuvius ir žydus" ("Draugas", 1994.VII.16) sukėlė didelį susidomėjimą užsienio lietuviuose.

Archyviniai duomenys

Straipsnio autorius naudoja likusiais KGB archyvų dokumentais, apibūdinančiais agentų veiklą prieš užsienio lietuvius ir KGB bandymą sukirti juos su žydais. Tie KGB dokumentai šia tema nėra pilni, nes Maskvai parūpo dalį tų archyvų išsivežti į Kremlių arba sunaikinti. Tas darbas dar nėra baigtas. Kas atsitiko su tais žmonėmis, kurie organizavo tą veiklą prieš lietuvius ir žydus, bet nebuvo nušauti? Reikia manyti, kad jų įsitikinimai nepasikeitė, gal jie tebeveikia kaip ir veikė?

Tuos dokumentus, kuriais J. Starkauskas remiasi, teko matyti prieš porą metų. Manau, kad bent dalis tų dokumentų yra netikslūs. Tie netikslumai galėjo atsirasti dėl agentų nepasidomėjimo ar noro pagrazinti, kad jų darbas atrodytų pasisekęs, o pastangos svarbios ir reikšmingos. Reikia atsiminti, jog ir žmonės, padedantys KGB, yra tam tikros rūšies biurokratai, tad savo rašinius jiems irgi reikia pagrąžinti, kad jų darbas būtų atitinkamai įvertintas jų viršininku.

Bet gali būti ir kitaip. Gali būti, kad bent dalis tų dokumentų buvo "pamiršti" Vilniuje, KGB agentams išskubėjus namo į Maskvą.

Maskvos politika

Mes prieš 15 metų pastebėjome, kaip sovietų draugai Va-

karuose skleidžia klaidingą propagandą prieš užsienio baltiečius, ukrainiečius ir kitus, kilusius iš už geležinės uždangos ir gyvenančius Vakaruose.

Maskva pasirinko gan cinišką būdą sukirti tas tautybes su žydais, nes jiems rūpėjo vidaus tvarka bei užsienio dėmesys. Okupuotų kraštų disidentai veikė aktyviai ir be diskriminacijos savo tarpe prieš sovietinę sistemą. Prieš tą pačią sovietinę sistemą, kartu su lietuviais bei kitais disidentais, veikė ir žydai. Jie veikė vieningai.

Gulaguose katalikai, ortodoksai, žydai, musulmonai ir kitų tikybų kaliniai dirbo iš vieno. Juos ypatingai jungė religija. Jie sudarė didžiausią pavojų bedieviškajam komunizmui. Prieš juos reikėjo išplėsti ypatingai efektingą veiklą.

Lietuvoje veikė KGB agentai pasiūlę savo viršininkams Maskvoje sukelti nepasitikėjimą tarp lietuvių ir žydų užsienyje, panaudojant žydų kančių tragediją. Idomu, kad Sovietų Sąjungoje žydų holokaustas net nebuvo minimas, nebuvo nė paminklų žydų kankiniams. Knygose mokiniams buvo rašoma tik apie Raudonosios armijos bei darbo liaudies aukas. Žydų išgyventos kančios buvo sistemingai slepiamos. Sovietų Sąjungoje gyvavo antisemitizmas.

Tik sugriuvus komunistinei imperijai, buvo atstatyta žydų veikla, atstatyti paminklai, skirti paminėti holokausto kančiom ir panašiai.

Todėl yra ciniška, kad tie antisemitai už geležinės uždangos planavo tautų kiršinimo veiklą Vakaruose "vardan" žydų kančių. Tai buvo ir yra gru-

biausias antisemitizmo pavyzdys. Prie to prisidėjo daug žmonių Sovietų Sąjungoje ir užsienyje. J. Starkausko pateikti dokumentai atidengia tik paviršių tos veiklos.

Pareigūnai Vilniuje

Mes Vakaruose stebėjome, kaip tuo pačiu metu, kai Vilniaus KGB vyriausiasis pareigūnas slapta planavo provokacinę veiklą prieš lietuvius Vakaruose, kairieji ekstremistai Vašingtone ragino JAV kongresą įsteigti specialią agentūrą gaudyti nusikaltėlius, prisidėjusiems prie žydų naikino Antrojo pasaulinio karo metu. Ta proga tiek Amerikoje, tiek vėliau Kanadoje, Anglijoje ir Australijoje, tie ekstremistai šmeižė vietines valdžias, ypač saugumo ir karinių pajėgų vienetų bei pavergtų kraštų gyventojus Vakaruose.

Dabar iš tų nepilnų KGB archyvų mes žinome, kad Vilniaus KGB skyriaus darbuotojai bandė įtikinti savo vadams Maskvoje, bet negalėjo surasti nė vieno užsienio lietuvių veikėjo, prisidėjusio prie holokausto! To fakto teisingumo ieškotojai niekada ir niekur nepaminėjo.

Žinoma, Amerikos kongreso išleistos įstatymas ir prezidento J. Carter'io įsteigta OSI (specialus teisingumo skyrius gaudyti naciams) prisidėjo prie dezinformacijos apie užsieniečius, Antrojo pasaulinio karo metu sugebėjusius pasprukti nuo bolševikų. OSI tuo pat pradėjo bylas prieš bent vieną lietuvi, latvi, estą, ukrainietį, rumuną, vengrą, lenką, rusą... Atrodė, jog mūsų teisingumo darbuotojai pradėjo

(Nukelta į 2-rą psl.)

Dainų skambumas, tautinių drabužių spalvingumas, karšta vasaros saulė Sereikiškių parke Vilniuje Pasaulio lietuvių dainų šventės Folkloro dieną (1994.VII.6). Nuotr. Alf. Laučkos

Šiame numeryje:

Šiaurės Atėnai ar Sicilija?

Žmonių pasimetimas tarp vadovavimo ir savanaudiškumo

Išeivija sovietiniuose voratinkliuose III

KGB agentai siūlė sukelti nepasitikėjimą lietuviais

Palikimas lietuviškai veiklai tęsti I

Pokalbis su KLF reikalų vedėju A. Juozapavičiumi

Tėviškės sodyboje po penkiasdešimt metų

Ukininkai užsiaugina gyvulių, o mėsą — iš Rumunijos

Kursių nerija vokiečių akimis

Dėl per aukštų kainų lankytojų skaičius mažėja

Gyvenimo gilmenos ir problemos

Gausi dalyviai, turininga paskaitomis Europos studijų savaitė

Antrajam sovietų atplūdimui besipriešinant II

Žvalgybos dalinio kariai moko vokiečių ir rusų kalbas

Vydūno "Mano tėvynė"

Sudvasinta tėvynė tampa moraline vertybe

(Nukelta į 2-rą psl.)

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$38, pusmetinė – \$20, mėmė – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimui reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular \$38.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

Palikimas lietuviškai veiklai tęsti I

Kanados lietuvių fondui 30 metų

GABIJA PETRAUSKIENĖ

— Įdomu kiek šiuo metu yra fondo narių?

Panorėjau iš arčiau susipažinti su Kanados lietuvių fondu, švenčiančiu 30 metų veiklos sukaktį. Daugumas mano kortas ir jaunesnių Kanados lietuvių nelabai daug apie šį fondą žino, todėl būtina apie jį kvi ką paaiškinti. Jo ateitis priklausys nuo jaunimo. Per pokalbius su fondo veikėjais bei straipsniais laikraštyje bandysiu šį uždavinį atlikti.

ALFONSA JUOZAPAVIČIUS, Kanados lietuvių fondo reikalų vedėjas

Pokalbis su Alfonsu Juozapavičiumi, Kanados lietuvių fondo reikalų vedėju.

— Kada ir kuriems tikslams buvo įsteigtas Kanados lietuvių fondas?

— Vokiečiams pralaimėjus karą ir traukiantis iš Lietuvos, daugelis mano kartos žmonių, kurie buvo perygybę pirmąją sovietų okupaciją ir matę okupantų žiaurumus bei trėmimus, pasitraukė į Vakarus. Prie jų prisidėjo Vokietijon išvežti darbas. Iš čia pabirome po pasaulį. Atvykome Kanadon. Jau 1952 m. buvo įkurta Kanados lietuvių bendruomenė. Jos darbai ir kitoms lietuviškos organizacijoms reikėjo lėšų. Kilo mintis suorganizuoti fondą, kurio pagrindinis kapitalas, tai yra gautos aukos bei narių įnašai, būtų neliečiamas, o bendruomenės veiklai remti būtų naudojamos tik šio kapitalo uždirbtos palūkanos. Pagaliau 1957 m. KLB krašto tarybos suvažiavime buvo nutarta tokį fondą steigti.

1962 m. KLB krašto tarybos suvažiavime buvo priimtas Kanados lietuvių fondo statusas ir sudarytas organizacinis komitetas: Vincas Ignaitis, Stepas Jakubickas ir Petras Januška. Ši data laikoma Kanados lietuvių fondo pradžia. Po dvejų metų, t.y. 1964 m., įvyko KL fondo narių susirinkimas, kuriame išrinkta pirmoji KLF taryba. Šie, 1994-tieji yra KLF suaktyviniiai metai, pažymėti 30 metų veikla.

(Bus daugiau)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 1,100,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

FONDO TIKSLAS – LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS

PROTESTO MITINGAS VILNIUJE dėl Rusijos karinio tranzito pavojų Lietuvai 1994.VII.11 Nuotr. Alf. Laučkos

Išėivija sovietiniuose voratinkliuose III

(Atkelta iš 1-mo psl.)

bylas, žiūrėdami į žemėlapi, kad tik nepraleistų bent vieno sovietų okupuoto ar domiuojamo krašto. Pavergtų tautų ir OSI aukų sąrašas buvo labai panašūs. Be abejonės, toks OSI paklusnumas Maskvos įtakai džiugino Maskvoje ir Vilniuje tuos, kurie norėjo sukiršinti Rytų europiečius su žydais.

Tai matydami, mes bandėme įtikinti Vakarų spaudą ir valdžios pareigūnus, jog KGB turi labai didelę įtaką OSI veikloje.

Kaip pasisėkė sukiršinti lietuvius bei kitų tautybių žmones su žydais, yra kita, gan plati tema. Be abejonės, iš dalies tas darbas buvo sėkmingas. Bet plačiau apie tai gal ateiityje.

Netikslūs dokumentai

Įdomiausia yra tai, jog paskaičius šį Juozo Starkausko straipsnį, galima atpažinti kai kuriuos buvusius agentus, kurie yra žinomi žmonės Lietuvoje. Jie sekė mūsų veiklą, aprašinėjo mūsų posėdžius ir reiklia manyti, specialiai įrašė neteisingą pastabą, atitinkančią KGB propagandą. Gal dėl to tie dokumentai po KGB susipakavimo ir liko Vilniaus KGB archyvuose?

Keli jų reportažai apie užsieniečių posėdžius yra netikslūs. Viena iš jų yra aprašyta "Americans for Due Process" veikla, vienas šios organizacijos seminaras. (Jie gal nežinojo arba nemanė, kad kada nors išaiškės, jog visos kalbos buvo įrašomos į juostas). Jie rašo, kad tame seminare buvo kalbama apie kaltinimus žydams už kolaboravimą su sovietais 1940-iais. Nė vienas ADP dalyvis nėra nieko panašaus pasakęs. Nė viename ADP seminare tokių kalbų nebuvo. Tai buvo arba agentų bandymas įtikinti Maskvos viršininkams, pasirodant, jog pasisėkė sukiršinti mus su žydais, arba tai buvo įrašyta tam, kad, suradus KGB dokumentus, būtų galima ir toliau šmeižti lietuvių bei kitų žmonių darbą.

Susitikimai su "diplomatu"

Kai anksčiau minėtas "diplomatas", apie kurį jau rašiau porą kartų, buvo paklaustas, ar kada nors susitikio su mani-mi, jis atsakė: "Prisimenu, kartą buvau Čikagoje konsuliniais reikalais. Pakvietė užėti į kontorą išgerti kavos, pabendrauti. Bet ko man galėjo reikėti iš advokato, ginančio karo nusikaltėlius? Aš jo nieko neklasinsėjau, nes minima tema man buvo visiškai neaktuali". Ričardas Jarmalavičius, "Dar vienas KGB agentas ar 'raganų medžioklės' auka?", "Respublika", 1994.IV.9).

Bet tai netiesa. Su tuo žmogumi teko susitikti ne vieną, bet keturis kartus. Niekada jo nekviečiau. Jis atklysdavo netyčia.

Pirmą kartą mudu susitikome, kai teko atstovauti iš Lietuvos pabėgusiam asmeniui. Reikėjo įteikti jo sovietinį pasą, kad galėtų bandyti išsiviešėti žmoną (nepasisekė). Tuomet konsulate kaip tik ir tarnavo minėtas lietuvis. Ironiškai pasišaipė iš manęs už pabėgėlio atstovavimą, išvadino jį visokiais vardais už pabėgimą iš sovietinės tėvynės ir kritikavo mane už veiklą dėl Simo Kudirkos. Po šio susitikimo JAV valdžios atstov-

vas man paaiškino šio žmogaus "diplomatinių" darbą.

Antrą kartą šį "diplomatą" teko susitikti Vašingtono restorane, kai jis surado mane atostogų metu ir paprašė susitikti, bet tik ne konsulate. Tuomet jis bandė "įkalbėti" man, kad netrukdyčiau jo darbui palikimų rinkime. "Nebūk toks karingas". Jo nuomone, Lietuvos niekada nebus...

Trečią kartą susitikome svečiuose Čikagoje. "Diplomatas" į svečius atvyko su garsiuoju Maskvos "Naujienų" laikraščio "korespondentu" – vienu iš tų reportažų apie ADP suvažiavimus autoriumi, šiuo metu einančiu LDDP valdžios spaudos atstovo pareigas. Turėjau galimybę patraukti "diplomatą" "per dantį" žmonių tarpe, kur jis buvo gan populiarius. Apie tą susitikimą "žurnalistas" aprašė kitame savo pranešime saugumui. Tas dokumentas taip pat buvo paliktas Vilniuje KGB archyvuose.

Paskutinį (ketvirtą) kartą "diplomatas" aplankė mane jau labai nusiminęs. Jis jau žinojo, kad prezidento R. Reagan'o valdžia buvo nusprendusi apvalyti Niujorko ir Vašingtono miestus – iškrapštyti iš jų tam tikras šiuokšles.

Šį kartą jis daug nekalbėjo,ėjo tiesiai prie reikalo: paprašė dviejų "Soviet Evidence" knygų (apie OSI naudojimą sovietų pristatytos medžiagos, liudininkų ir t.t.). Kategoriskai atsisakė, jog įrašyčiau jam į knygą – net ir pasiūlius įrašyti raudonou parkeriu. Bet svarbiausia jam buvo pamatyti sąrašus, kuriuos tuo metu turėjau. Tai buvo sąrašai žmonių, įtariamų prisidėjimu prie lietuvių naikavimo 1940-ais ir 1944-ais metais. Parodžiau jam tik dalį to sąrašo, bet neatidaviau jo.

Dabar Vilniuje

Įdomu, kad šis "diplomatas" šiandien užima labai svarbias pareigas A. Brazausko valdžioje – užsienio reikalų ministerijoje, o jo draugas "korespondentas", aprašydamas ir sekdamas mūsų darbą, šiandien yra vyriausias valdžios spaudos atstovas.

Būtų įdomu sužinoti, kuo remdamasis prezidentas Algirdas Brazauskas paaiškintų tų žmonių pareigas mūsų veikėjams? Neatrodė, jog jis norėtų pagerinti atšalusius santykius su užsienio lietuviams. Ar mūsų veiksmų, partijų ir or-

ganizacijų veikėjai pasiteirauja pas prezidentą apie tuos asmenis?

Yra manoma, kad mūsų tarpe sovietai turėjo agentų. Iki šiol pripažino bendradarbiavus tik vieną. Ar mes neturime teisės sužinoti pavardes tų, kurie kolaboravo su sovietų agentais ir ypač tų, kurie bandė sukiršinti mus su žydais? Ar dabartinė valdžia negali mums padėti? Gi tie kolaborantai buvo visų priešai – ir lietuvių, ir amerikiečių. Gal sužinoję galėtume bent kiek atitaisyti jų padarytą žalą mums, mūsų giminėms, kaimynams ir mūsų tautai?

Jeigu prezidentui A. Brazauskui rūpi geri santykiai su Vakarų lietuviams, tai galėtų būti gera pradžia: išvaldyti iš valdžios pozicijų tuos, kurie veikė prieš mus ir suteikti visą informaciją apie tuos, kurie jiems padėdavo Vakaruose.

Kai kurie skaitytojai teiravosi, kodėl neminiu tų sovietinių tarnautojų pavardžių? Atsakymas yra labai paprastas. Tie, apie kuriuos rašau, žino savo pavardes. Partiečiai taip pat gerai žino, kas tarnavo Maskvai. Tokių yra nemažai.

Nesiūlau tų žmonių bausti, tik manyčiau, kad jie neturėtų tarnauti valdžios pozicijose, keldami nepasitikejimą mūsų tarpe ir, žinoma, Lietuvoje. Jeigu jie yra nusidėję tautai, tam yra atitinkami įstatymai. Bet tarnavimas valdžioje yra privilegija, į kurią neturėtų pretenduoti tie, kurie tarnavo prieš mus svetimiesiems. Ar mes toleruotume, pavydždžiui, valdžios pareigose žmogų, tarnavusį nacių valdžiai ar siuntusį aprašymus Gestapui? Žinoma, ne! Tai kodėl turime toleruoti žmones, tarnavusius panašioms organizacijoms prieš mus, prieš žydus ir prieš amerikiečius?

Jeigu buvę komunistai yra tikrai "buve", tai jie galėtų lengvai susitvarkyti ir išvalyti savo gretas. Bet atrodo, kad po dvejų metų partiečių valdymo, seni vilkai grįžta prie senų papročių... ir ne tik Lietuvoje. Naujoji Lenkijos valdžia, kuri taip pat yra kontroliuojama "buvusiųjų", prieš porą dienų paskyrė buvusį šnipą, Amerikoje nuteistą, į aukščiausias Lenkijos saugumo pareigas... Atrodo, kad tokie tautos šėšai toli nuo supuvusio kamieno nerieda.

("TŽ" red. pastaba: straipsnis nežymiai pagedaguotas).

MIELAI SESUTEI

A+A

ALENAI ŠTASEVIČIENEI

Kalifornijoje mirus,

brolių šaulių ČESLOVĄ TIŠKEVIČIŲ nuoširdžiai užjaučiame –

DLK Algirdo šaulių kuopos valdyba

A+A

ALGIRDUI VOKIETAČIUI

mirus Kalifornijoje,

jo seserį GRAŽINĄ AMONIENĘ, brolių KĘSTUTĮ, sūnų bei visus kitus gimines gyvenančius Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame –

Kanada

Leonas ir Marija Garbačauskai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

skaičius padidėtų, kai referendumo datą paskelbtų parlamento rinkimus laimėjęs J. Parizeau.

Kvebeko premjeras D. Johnsonas televizijos diskusijose klausė separatistus, kodėl jie nori pazeisti politinę bei ekonominę Kanados federaciją, kuri naudinga visiems jos nariams. Jis taipgi skatino separatistus paaiškinti, kur jie ras pinigų savo svajonėms įgyvendinti. Juk nepriklausomybė paskelbusiam Kvebekui reikės savos kariuomenės, savo užsienio reikalų ministerijos su atstovybių bei ambasadų tinklu visame pasaulyje. J. Parizeau bandė atsikirsti, kalbėdamas apie dabartinius Kanados nesutarimus, jos trūkumus. Esą juos nepriklausomas Kvebekas galėtų pašalinti kvebekiečiams nepriklausomybės teikiama energija, savais mokesčiais ir įstatymais.

Taikių pastabų Kanados ir Kvebeko naudai premjeras D. Johnsonas nestokojo, bet daug kam atrodė, kad jos nepasieks balsuotojų iki Kvebeko parlamento rinkimų rugsėjo 12 d. Tokie komentatoriai sparčiai artėjančių rinkimų laimėtojai jau laiko J. Parizeau Kvebeko partijos separatistus. Pats J. Parizeau žada niekada neatsisakyti nepriklausomo Kvebeko idėjos. Jei referendumas bus atmetas, jis skelbs kitą ir net kitus, kol bus

pasiektas tikslas. Iš tikrųjų įstatymas valdžion atėjusiai vyriausybei atsisakymo nuo Kanados referendumą leidžia tik vieną kartą iki sekančių parlamento rinkimų.

Kanados provincijų premjerai savo XXXV-ją konferenciją rugpjūčio pabaigoje turėjo Toronte. Tokion metinė konferencijon jie susirenka be Kanados ministerio pirmininko, patys norėdami aptarti savo provincijų problemas. Pagrindinis jų dėmesys ši kartą teko Kvebeko parlamento rinkimams. Jie visi rėmė pusdieniui konferencijon atvykusį Kvebeko premjerą D. Johnsoną ir greit priėmė jo atsivertą pasiūlymą įsteigti bendrą provincijų agentūrą. Ji rūpintų visas provincijas liečiančiais reikalais, nesusietais su Kanados vyriausybe. Atrodo, Kvebeko premjeras D. Johnsonas rinkiminiam parlamento vajuje norėjo pabrėžti bendras provincijų reformos pastangas Kanados federacijoje.

Provincijų premjerai pareiškė moralinę paramą D. Johnsonui rinkiminio vajuos kovose. Tiesiogiai jie betgi žadėjo nesikišti į Kvebeko reikalus. Didžiausią rūpestį spaudos atstovams atskleidė New Brunswicko premjeras Frank McKenna. Pasak jo, J. Parizeau su separatistais laimėti Kvebeko parlamento rinkimai tap-tų skolų ir nevilijos sukuriui visai Kanadai. V. Kst.

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

(LLS), kuri yra visuomeninės paskirties vienetas ir pagal naująją įstatymą negali dalyvauti rinkimuose.

LLSRA programoje numatyta atstatyti istorinį teisingumą Lietuvos žemdirbiams, t.y. grąžinti jiems nekilnojimą turtą, laikantis iki sovietinės okupacijos galiojusį normu ir steigti administracines struktūras "išlaikant natūralius ekonominius ryšius, istorines tradicijas ir etninį rajonų savitumą". LLSRA pirmininku išrinktas Jan Sinkiewicz.

Užsibaigė "Amžius"

"Lietuvos aide" (rugsėjo 12) rašoma, kad savaitraštis "Amžius" užsidarė dėl popieriaus, laikraščio spausdinimo bei platinimo padidėjusių kainų.

Rugsėjo pradžioje "Amžiaus" leidimas buvo sustabdytas "laikinai", bet abejojama ar atsiras lėšų jį toliau leisti. "Lietuvos rytui" (rugsėjo 12) vyriausios redaktorės pareigas ėjusi H. Valickaitė pasakė, jog mažai vilčių tėra laikraščio atgimimui, o jeigu tai įvyktų, "būtų kitas laikraštis su kitais žurnalistais". Jos teigimu, "Amžiaus" žurnalistai, nuo gegužės mėnesio negavę algų. Tikimasi "Lietuvos aide" sukurti "Amžiaus" skyrių. RSJ

• Nesiskundžiau ir nedejauvau dėl savo likimo, tačiau kartą, kai buvau basas ir neturėjau lėšų batams pirkti, pradėjau murmeti. Prisilegtas nuejau į didelę mečetę Kufoje ir ten pamaciau vyrą be kojų. Tuomet dėkojau Dievui už tai, kad turėjau abi kojas, kurioms trūko tiktai apavo (Madi)

A+A

ELZBIETAI VALANTIEJIENEI

mirus,

brolių PRANĄ AUGAITĮ, jo šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

M. K. Andriuskevičiai

V. I. Pečiuliai

J. S. Andruliai

J. K. Rugiai

V. S. Aušrotai

V. T. Spuduliai

V. G. Balčiūnai

A. Šimonėlienė

V. O. Narušiai

G. V. Tumosai

V. V. Valiuliai

A+A

JURGIUI KESULAIČIUI

Čikagoje mirus,

jo seseriai ONAI ČAIKIENEI, kitiems giminėms bei artimiesiems gilią užuojautą reiškia –

A. Aleliūnienė

O. Šiurnienė

V. B. Cvirkos

A. B. Stonkai

V. J. Joci

V. Treigienė

V. Jokubickienė

J. Vitkauskienė

D. M. Norkai

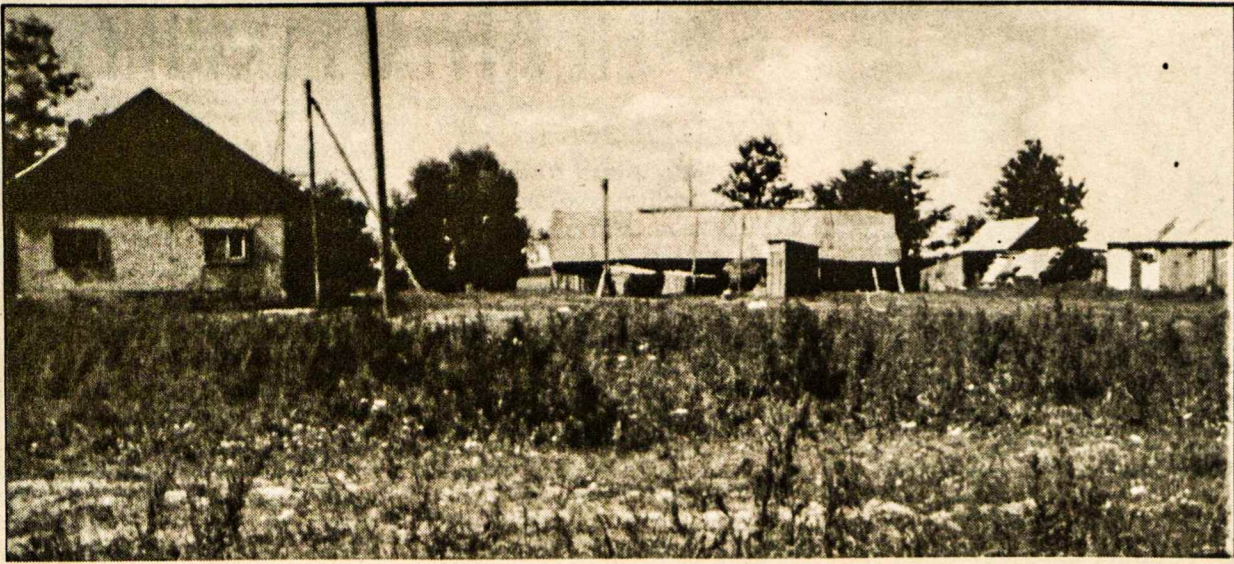
S. Vilimienė

P. Pekarskienė

O. P. Vežauskai

M. J. Rimkai

S. Zadurskienė

Taip dabar atrodo Suvalkijos ūkininko sodyba po 50 metų sovietinio valdymo. Dabar joje gyvena svetimi sovietiniai žmonės

Tėviškės sodyboje po penkiasdešimt metų

Nuotaikos dabartiniame Lietuvos kaime. Ūkininkai vargsta, bet tolimus svečius vaišina napoleonais

Negrišiu, o tėviškė miela,
Nes tavęs nebėra jau tenai,
Sodybos prie žydro upelio
Nė ženklo neliko seniai.

Šie nežinomo poeto žodžiai neužslopino mano patriotinių jausmų – vis tiek svajoju ap-lankyti savo tėvų sodybą po pus-simčio metų. Žinojau, kad po karo metų buvusio gaisro ma-žai kas beliko. Visa šeima bu-vo ištremta į Sibirą. Kai sveti-mieji apsigyveno, sunaikino, kas dar buvo likę, ir net me-džiūs iškirto. Tikėjau si nors kokį kelmą surasti, nors tos storos liepos kamieną, prie ku-rio Rūpintojėlis kabojo. Bet nė ženklo nelikę.

Šulinys tebėra su tuo pačiu cementiniu rentiniu, brūzgais apaugusiu ir bjauriai purvais aptaškytas. Turėjau progą vėl atsigerti vandens, kuriuo gaivinausi vaikystės metais.

Kai kojomis paliečiau sunio-kotą tėviškės žemę, skausmas ir pyktis suspaudė širdį. Iš-vydau neįtikėtinai bjaurų vaiz-dą. Kur augo sode obelys, vyš-nios ir serbentų krūmai, da-bar – dilgėlės, usnys ir viso-kios neatpažįstamos „kultū-ros“, sovietiškos piktžolės. Kur žydėjo mūsų stubos (taip vadino me gyv. namą) palangė-se rožės ir gvazdikai, žaliavo rūtų lysvelės, dabar – šiukš-lės ir balos dvokiančių pa-mazgų.

Dabartiniai gyventojai

Turėjau viltį nors por duris žvilgtelti į mano vidų, bet pik-ta moteris pasakė – „mes čia dabar gyvename“, net nepa-klausus, kas mes esame ir ko ieškome. Jie ten jau seniai gy-vena su vaikais, bet pastatai atrodo kaip koks apleistas san-dėlis. Net ir įėjimo laiptai ap-griuvę. Neklausėme, ar jie visi lietuviškai kalba, tik viena aiš-ku, kad jie visi sovietikai! „iš-auklėti“, bedvasiai ir bejaus-miai tinginiai.

Mano tėvų buvęs pavyzdin-gas ūkis, buvusi derlinga žemė, dabar dirvonuoja. Ten jie nesodina jokios gėlės ar dar-žovės; nesuprantama, kuo jie maitinasi. Aišku, kodėl sovie-tų buvę žmonės (miesto ar kai-mo), taip labai nuskurdo. Gal-būt jie dar vis nesuvokia, kad duona ir bulvės neauga krautu-vėse ant lentynų ar pienas bu-teliuose.

Porą savaitių paviesėjus, ypač tarp kaimo gyventojų, aiš-kinai matosi, kad išsilaisvinę žmonės iš Sovietų Sąjungos tik po 20 metų pajęgs atgauti savo senosios valstybės charakterį ir supras demokratiją.

Dievo įsakymai – pasenę...

Jeigu jiems (jaunesniems) pasiūlė išmokyti 10 Dievo įsa-kyimų, pamėginti jų laikytis, – atsako, kad tai neįgyvendina-ma ir netinkama dvidešimtojo amžiaus gale. Jie pirmiausia laukia geresnių valstybės iš-tatymų, o gal vėliau susidomės ir Dievo įsakymais.

Teko lankytis bežnytkaimio šventovėje, kuri yra didelė ir graži, naujai pastatyta, su aukštais bokštais, bet maldi-ninkų atsilanko tik apie 30 se-nų moterų ir pora vyrų. Tiek pat buvo ir kai linkiausi ten antrą kartą. Atrodo, kad nesi-stengiamas kuo nors jaunimą sudominti, nesimato jokios sa-lės tokiems suėjimams.

Vargas šakoja, vargas lapoja

Teko viešėti penkiose šei-mose skirtingose apskrityse po keletą dienų. Jų rūpesčiai vi-sų panašūs – baimė galinčių su-grįžti rusų ir LDDP valdžios, jos savivaliavimo-pasityčioji-mo iš kaimo žmonių vargo. At-rodo, lyg jie norėtų keršyti lie-tuviams, kurie norėjo nutrauk-

ti ryšių su Rusija. Viską da-ro, kad žmonės supešdintų, kad nesugebėtų susitarti, pa-reikšti prieš valdžią nepasi-tenkinimo. Net ir uolūs LDDP talkininkai suprato savo klai-dą, balsuodami už LDDP. Da-bar jie jau net ir šventovė-mis domisi, nori visai atsi-traukti nuo tos partijos. Sako, jau netikėsią „rojaus“ pa-žais.

Jie patys stebisi, kodėl tiek daug laukų liko neapsėta, o maistą valdžia jau importuo-ja iš užsienio. Mėsa eiliniam žmogui visai neprieinama dėl aukštos kainos. Pensininkai ir kiti nelaimingieji, kurie vaikų neturi, negauna jokios pagalbos, – gyvena pusbadžiu.

Jaunesnieji, nors ir bedar-biai, vis dar sugeba šį tą pa-sivogti pagal sovietiską pa-protį, tai jiems lengviau gy-venti. Jie nemato reikalo nuo-to atsakyti, nes tokioje ne-tvarkoje padoriu elgesiu esą negalima prasigventi.

Vieną tokį pavyzdį išgirdau iš savo brolvaikio, kokiu būdu jis sugebėjo įsigyti traktorių. Kai pernai supirko cukrinius runkelius Marijampolės cuk-raus fabriku, užmokėstį žadė-jo, bet nemokėjo. Kai kas ga-vo pinigų tik už pusmečio ar-ba vėliau. Ir Toronto laikraš-tis rašė apie tą netvarką, kad pagamintas cukrus, laikomas netinkamoje patalpoje, sugedo. Niekas nesirūpino eksportavi-mu ir net neišdalino tik rajo-nų krautuovėms, o dabar jie jau prašo atsiųsti cukraus iš Kanados, nes pritrūko.

Bet mano giminaitis, Sibi-re augęs vaikinąs, susitarė su draugu „patepti“. Davę tinkamą kyšį, gavo pinigų, ir trak-torių jau stovi kieme. Tai pa-grindinis padargas pradedant ūkininkauti. Kaimas visada bu-vo skriaudžiamas, ir nėra kam pasiskųsti. Tačiau laikraščiai dažnai rašo, kad ūkininkai jau gerai gyvena, nors jie yra nu-skurde. Sunku surasti kur der-lių parduoti, valdžia nesirūpi-na, sąmoningai daro atžaga-riai, kad tik būtų daugiau var-go ir neapykantos.

Nevykusios reformos

Tiesiog juokinga žemės re-forma, tas dalinimas po 3-5 ha žemės, neduodant jokios pa-skolos! Argi neišjuokimas no-rinčių ūkininkauti? Dar blogiau, kai jauni ūkininkai kaip nors sugeba užauginti grūdų, daržovių ar gyvulių, bet jų nie-kas nesuperka. Jei ir pažada pavasarį, tai iki rudens pa-miršta. Tuo tarpu mėsa impor-tuoja iš Rumunijos ir kitų ryt-i-nių kraštų, alų – iš Skandina-vijos ir t.t.

Ir tokia tvarka jau kelinti metai. Atrodo, kad vėl siekia-ma sukurti kolchozus. Žmonės labai pikti ir beviltiškoje pa-dėtyje. Nenuostabu, kad jie dažnai pasigeria.

Siemet sausra kai kur visai sunaikino derlių ir bijoma, kad neužteks maisto. Suvalki-joje dar neatrodė labai bloga laukuose. Valdžia nesirūpina sudaryti atsargas ateičiai, tai visi baiminasi pagalvoję apie kitą pavasarį.

Darbšti senoji karta

Senoji karta dar pakankamai darbšti. Mieste gyvenantys gauna daržui sklypus. Mano aplankyti buvę tremtiniai ir kaliniai dar vis džiaugiasi lais-ve. Daržuose jie labai stropūs ir sodina viską, kas tik tinka maistui, nors žino, kad pusė der-liaus bus pavogta. Niekas ne-pajégia apsiginti nuo vagių – jie apiplėšia daržus net die-nos metu ir matant savininkui. Ką daryti? Šautuvo nėra. Tai

vis rusiškos kultūros papro-čiai.

Šių darbščiųjų tremtinių vaikai taip pat dar turi darbš-tumo ir moralės iš tėvų, o vai-kaičiai jau laikosi pusiauke-lėje.

Senieji, ypač buvę tremti-niai, labiausiai vargsta. Juos ne tik banditai apiplėšia, bet ir pati valdžia. Aštuoniasde-šimtus baigiantis žmogus tau-pė butui nusipirkti, bet per ke-lis kartus pakeistus pinigų dabar gavo iš banko tiek ma-žai litų, kad užtektų tik elge-tos krepšiu nusipirkti. Kada-ngi jis yra artimas mano gim-i-naitis, pažadėjau pagalbą. To-kiu amžiaus sulaukęs žmogus jau rūpinasi, kad sutauptų už-tektų nors savoms laidotu-vėms.

Girdėti pageidavimai

Man išvykstant, suruošė šau-nias išleistuves, net raguolis ir napoleoniškas tortas atsi-rado. Neatrodė, kad jiems trūk-tų maisto. Atsisveikinant visi prašė įtaigoti mūsų išveičią, kad Lietuvos valdžiai ir rankas jokių aukų ar pinigų nesųstų, kad niekas iš užsienio nesiųs-tų labdaros be palydos, nes va-dų kišenėse viskas sutelpa. Valdžia nieko neduoda liau-džiai, nors pasizada. Jie esą jau pasinaudojo milijonais pa-šalpiinių dolerių. Duoti aukas tik privačiom įstaigom, ir tai su palyda. Čia vagystės – tai gyvenimo būdas.

Antras pasirasymas – negerbt-i, nepriimti taip šiltai dabarti-nės valdžios pareigūnų, besi-lankančių užsienio kraštuose. Lietuvoje manoma, kad malo-nūs susitikimai ir išklausy-mas jų kalbų, pasigyrimų sun-kiu Lietuvos prislėgtų gyven-tųjų būklę. Esą tie pareigūnai mano, kad pavyzdingai valdo.

Aplankiusi tėvynę, daug pa-mačiau ir patyriau, kokia nuo-taika ten vyrauja. Nors vargs-ta, bet į ateitį žvelgia su vil-timi. N. K.

Palaidotas seniausias pulkininkas

Amerikoje gyvenęs nepriklausomos Lietuvos kariuomenės pulkininkas JONAS ANDRAŠŪNAS

H. PAULAUSKAS

Eidamas 99-tuosius metus Vilniuje mirė seniausias Lietu-vos kariuomenės pulkininkas, 1919-1920 m. nepriklausomybės kovų dalyvis, Vyčio kryžiaus ordino kavalerius Jonas And-rašūnas.

Tik prieš mėnesį velionis su žmona visam laikui buvo grįžęs į Lietuvą. Deja, vis labiau silps-tanti sveikata neleido jam il-giau pasidžiaugti gimtine.

Velionis gimė 1896 m. kovo 22 d. Panevėžio aps., Belozariš-kių dvarelyje, ūkininko šeimo-je. Tėvas čia ilgus metus nuo-mojo ir dirbo dvaro žemę. Augo trys broliai ir dvi seserys. Pir-mojo pasaulinio karo metais Andrašūnų šeima pasitraukė į Rusiją. Jonas mokėsi Novgoro-do realinėje gimnazijoje, ruo-šėsi studijuoti architektūrą, labai gerai piešė (jo mokytojas buvo žymus dailininkas M. Do-bužinskis). Karo įvykiai viską sumaišė – jaunuolis buvo mobi-lizuotas į kariuomenę, mokėsi Petrapilio karo mokykloje, ko-vėsi Austrijos fronte, kur mū-šio metu pateko į vokiečių ne-laisvę. 1919 m. grįžęs į Lietuvą velionis įstojo į Lietuvos kariuo-menę, dalyvavo kovose su bolše-vikais, bermontininkais, lenkų Želigovskio užpuolikais.

Lietuvos kariuomenėje J. And-rašūnas ėjo atsakingas parei-gas štabuose, buvo Telšių, Pa-nevėžio ir Klaipėdos karo ko-mendantu. Į Klaipėdą buvo pa-skirtas 1938 m., kai ėmė reikš-tis provokiška nacistinė prie-šų veikla. Pasauliniai įvykiai Lietuvai buvo nepalankūs, ir 1939 m. kovo 22 d. (pulkininko gimtadienį) vokiečiai atplėšė Klaipėdą ir jos kraštą. Karo komendantas padarė viską, kad nebūtų aukų, kad pasitraukimas vyktų tvarkingai. J. Andrašū-nas buvo paskirtas iš Klaipė-dos pasitraukusio 6-jo pėstinin-kų Pilenų kunigaikščio Margi-rio pulko vadu Plungėje.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, jau birželio 24 d. plk. J. Anrašūnas buvo atleistas iš kariuomenės. Pasitraukęs į pro-vinciją išvengė suėmimo. Karo metais, jausdamas pareigą Tė-vynei, buvo įstojęs į gen. Plecha-vičiaus rinktinę. Artėjant ant-rajai sovietų okupacijai Andra-sūnų šeima pasitraukė į Vaka-rus, pergyveno baisių Dresde-no bombardavimą. Wuertburgo mieste J. Andrašūnas lankė me-no mokyklą, dalyvavo daugelyje parodų. Meni ir tapybai jis pasiskyrė visą likusį gyvenimą. 1949 m. Putnamo seselės iškvie-tė Andrašūnų šeimą į Ameriką.

J. Andrašūno broliai Ksave-ras ir Stasys taip pat buvo Lie-tuvos savanoriai. Stasys po sun-kaus sužeidimo tapo karo inva-lidu. Sovietiniai okupantai žiau-

riai persekiojo Andrašūnų gim-i-nės, daug jų buvo ištremta į Si-birą.

Laimingiausi plk. J. Andrašū-no gyvenimo metai buvo 1931-ji, kai jis gruodžio 17 d. vedė Ve-roniką Limbaitę, sulaukė duk-ros Dalios. Nuo 1955 m. jie vi-si gyveno Los Angeles mieste. Čia J. Andrašūnas aktyviai da-lyvavo Lietuvos laisvinimo veiks-loje, priklausė Lietuvių Bend-ruomenei, Šalių sąjungai, Dai-liųjų menų klubui, artimai drau-gavo su įžymių kariškių Rašti-kių ir Černių šeimomis.

Nepriklausomoje Lietuvoje J. Andrašūnas buvo apdovanotas Vyčio kryžiumi su kardais, DLK Gedimino 5-jo laipsnio, Pagal-bos artimui, 2-jo laipsnio Šau-lių žvaigždės ordinais ir meda-liais.

Kai 1994 m. liepos 2 d. vaka-re lėktuvu iš Los Angeles per Londoną plk. J. Andrašūnas su žmona Veronika visam laikui sugrįžo į Vilnių, prie lėktuvo jį su gėlėmis pastiko šių dienų Lietuvos kariuomenės kari-ninkai. Apsigyveno įjedu Vil-niaus pakrastyje esančiame pensionate (Gerontologijos ir reabilitacijos centre), turėjo tris kambarius ir pilną išlaiky-mą. Deja, Veronikai Andrašū-nienei greit teko grįžti į JAV odos melonomos operacijai. Pul-kininkas, nors ir rūpestingai giminių bei medikų slaugomas, vis labiau silpo, labai ilgėjosi žmonos, su kuria išgyveno 63 metus...

Rugpjūčio 6, šeštadienį, J. Andrašūną aplankė Vilniaus ar-kiakatedros klebonas monsin-joras Kazimieras Vasiliauskas, suteikė Ligonio sakramentus. Rugpjūčio 9 d., 13 val. 15 min., velionis užmigo jau amžinuoju miegu. Sekančią dieną už vello-nį buvo atlaikytos šv. Mišios arkiakatedros šv. Kazimiero kop-lyčioje. Lietuvos kariuomenė ir Krašto apsaugos ministeri-ja surengė iškilmingas seniau-sio Lietuvos pulkininko laido-tuves. Vyriausias kariuomenės kapelionas mons. Alfonsas Sva-rinskas atliko apeigas.

Atsisveikinti su velioniu at-vyko krašto apsaugos min. Li-nas Linkevičius, Lietuvos ka-riuomenės vadas gen. Jonas Andriškevičius, generalinio štabo, „Geležinio vilko“ lauko kariuomenės, karinių jūrų pa-jėgų karininkai.

Rugpjūčio 11 d. karstas su ve-lionies palaikais buvo išvežtas į Kauno Petrašiūnų kapines. Ge-dulinę palydą čia pasitiko Kau-no Igulos šventovės klebonas kun. Ričardas Mikutavičius, Lie-tuvos kariuomenės Kauno dali-nių kariai, visuomenės atsto-vai. Skambant karinio orkestro atliekamai gedulingai melodijai „Oi, neverk motušėle...“, jauni Lietuvos kariai nunešė karstą

A.a. plk. JONAS ANDRAŠŪNAS su žmona VERONIKA 1931 m. vestuvių dieną Lietuvoje

iki kapo, kur jau ilsisi velionies motina.

Atsisveikinimo žodį tarė Kraš-to apsaugos ministerijos ir gene-ralinio štabo vardu plk. Jeroni-mas Naprys, kariuomenės kape-lionas mons. Alf. Svarinskas, Lietuvos atsargos karininkų są-jungos dimisijos plk. Antanas Malijonis, Kauno VD karo mu-ziejaus skyr. vedėjas Algis Mar-kušas. Jaudinančią kalbą pa-sakė ir kapą pašventino kun. R. Mikutavičius. Garbės kuopai sa-

liutuojant trimis šautuvų salvė-mis, aidint Lietuvos himnui, karstas su a.a. plk. J. Andrašū-no palaikais buvo nuleistas į kapą.

Tai buvo nepaprastai gražios ir jaudinančios iš emigracijos sugrįžusio seniausio mūsų ka-riško laidotuvės. Šviesus plk. Jono Andrašūno atminimas ne-išdils iš atminties mūsų visuo-menėje. Jis visiems laikams įra-šytas Lietuvos kariuomenės is-torijoje.

Prūsų žemes įjungti Lietuvon

ALGIRDAS GUSTAITIS

Paskutiniaisiais mėnesiais lietuvių spaudoje gausu aim-nų: blogai, kad iš Maskvos tra-ukiniai laisvai važinėja į prū-sų žemes, veža rusų kariuo-menę, ginklus į Karaliaučių (Tvangstę), rusiškai pramintą Kaliningradu.

Ne visi rusiškuose trauki-niuose mato blogybę. Prorusiškai nusiteikę mano, kad kariš-kieji ir visokie rusiškieji trau-kiniai, važiuojantieji per Lie-tuvos teritoriją neša taiką, draugiškumą, abipusį supra-timą, jungia tautas brolystėn. Esą Lietuvos susisiekiimo mi-nisteris gerai pasielgė nepri-taikęs geležinkelio bėgių pa-gal buvusios nepriklausomos Lietuvos sistemą, nepasidavęs suklaidinamas fašistiškai gal-vojančių.

Iš Lietuvos išvesta Rusijos kariuomenė, bet šimtai tūk-s-tančių įvairiai ginkluotų Ru-sijos karių, įskaitytinai ato-mines bombas, lėktuvus, smo-giamąjį karo laivyną, tankų junginius, laiko Lietuvos pa-šonėje – prūsų žemėje. Iš ten jiems pervaziuoti į Lietuvą, Latviją ir Estiją būtų tolesnis Europos „vienijimo“ įrodymas.

Dabartinei Lietuvos vyriau-sybei nieko nedarant, nerei-kalaujant prūsų žemių įjungi-mo Lietuvon, „prašaliečių“ raštai, kalbos, leidiniai, plakatai, demonstracijos, pa-geidavimai, įrodinėjimai – nei

šilta, nei šalta. Į geografinės, istorinės, ekonominės, tauti-nės logikos įrodinėjimus ne-kreipia dėmesio, nes jie, da-bartinės Lietuvos valdovai, geriau žina.

Čikagoje 1982 m. išleistas Lietuvos žemėlapis, 1983 m. tą žemėlapią aiškinanti knyga „Tikroji Lietuva“. Ten istori-niais žemėlapiais nurodyta prūsų esant lietuvių tautos dalimi. Anksčiau, įskaityti-nai Vytauto Didžiojo nesuge-bėjimą Prūsiją įjungti Lie-tuvon ir vėliau nepaklausius prūsų prašymų būti Lietuvos teritorijoje, – tikėtasi tokios didelės klaidos atitaisymo Ant-rojo pasaulinio karo metu ar netrukus po jo. Sakoma, net Stalinas siūlęs atitaisyti lie-tuvių tautai žalą, atiduoti prū-sų žemes Lietuvai, bet lietu-viai komunistai atsakė.

Sovietų Sąjungai žlugus, tikėtasi, Lietuvos vyriausybė reikalaus prūsų žemes įjungti Lietuvon. Deja, nereikalavo. Net anksčiau Vyriausias Lietu-vos Išlaisvinimo Komitetas (VLIKAS) tuo reikalu tylėjo. Potsdamo sutartimi 1945 m. buvusi Vokietijos Prūsija, Lie-tuvai nereikalaujant tos sri-ties Lietuvon įjungimo, laiki-nai perduota Lenkijai ir Ru-sijai.

Lietuvių tautai neatgavus prūsų srities, gali artėti lie-tuvių tautos sunaikinimas. Da-bar jau daugelis mato, kad ne-gerei, kai Rusija tebelaiiko okupuotas prūsų žemes, kad per Lietuvą rusų traukiniai važinėja, skraido Rusijos lėk-tuvai. Lietuvai valdant prūsų žemes, nebūtų jokių rusiškų traukinių per Lietuvą, būtų taika toje Europos dalyje. Tai įvykdyti galėtų Lietuvos vy-riausybė talkon pasikvietusi užsienyje gyvenančius lietu-vius. Estai, latviai talkintų. Priešingu aveau – rusiškoji pjūtis artėja.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal
susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Welcome to Vilnius.
We fly you there
7 times per week.

Lufthansa has daily flights from 5 Canadian gateways to Germany. From there, convenient same day, non-stop connections to Vilnius, 7 times per week.

So, if you are in a hurry to get to Lithuania, nobody flies you there more often. For information call your travel agent or 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

Turner & Porter

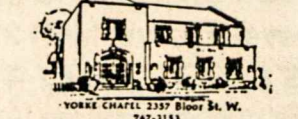
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PEEL CHATEL 2180 Hurontario St. 278-7468

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2357 Bloor St. W. 747-9123

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PO KARŠČIO IR SAUSROS

Su karščio ir sausros Lietuva atneša tragediją žemės ūkio ministerijon pakviestus užsienio šalių ambasadorius bei žurnalistus rugpjūčio 4 d. supažindino jiems parodytas Vilniaus apylinkių filmas. "Lietuvos ryto" atstovo Gintauto Cibo pranešimu, filme visur matėsi išdegusios ganyklos, prastai užderėjusios ganyklos kultūros, net ir sausros neatlaikiusios piktžolės. Žemės ūkio ministeris R. Karazija skundėsi, kad Lietuva be užsienio kreditų negalės išsiversti. Mat išdžiūvo apie 80% pasodintų bulvių, miežių stiebeliai tik 30-40 cm aukščio. Bus sunku iškulti jų smulkius grūdus. Daugelis galvių seriami tvartuose žiemai skirtu šieniu. Šiuos liūdusiuosius patvirtino ir Žemdirbystės instituto direktorius R. Dapkus. Pasak jo, pavasaris buvo šaltas ir lietingas, o lėtą augalinių kultūrų brandą nutraukė sausra liepos mėnesį. Nuo jos labiausiai nukentėjo Pietryčių ir Rytų Lietuva. R. Dapkaus nuomone, šiemetinis lietus Lietuvoje bus mažesnis apie 30%. Ypač prastas bus bulvių, linų ir cukrinių runkelių derlius. Ambasadoriams jis aiškino, kad išdžiūvusių laukų neleidžia drėkinti turėtos sistemos, pritaikytos ankščiau buvusiems dideliems plotams. Dabartiniais sumažėjusių laukų ūkininkams jos jau nebetinka.

KARVĖS SU SKARELĖMIS

Karštis ir sausra Lietuvoje truko visą liepos mėnesį. Tada nė lašo lietaus neturėjo pajūris ir beveik visa Žemaitija. Liepos 17 ir 22 d.d. atsitiktinio lietaus susilaukė rytiniai rajonai, o trumpalaikės liūtys praėjo Širvintų ir Vilniaus rajonais. Tačiau nei lietus, nei liūtys nepapildė dirvožemio drėgmės. Karštį ir sausrą ne tik Lietuvon, bet ir Lenkijon, Latvijon, Gudijon atnešė Azoro anticiklonas. Tačiau labiausiai buvo paliešta Lietuva, tokio karščio neturėjusi šimtą metų. Vilniuje ir kai kuriuose kituose miestuose dėl gendancio maisto laikinai teko uždaryti turgavietes. "Die-nos" rugpjūčio 4 d. laidoje "Gintautas Knūkštis" rašo: "Praėjusį savaitgalį buvau tėviškėje ir mačiau, kad kai kurie mano kraštiečiai žemaičiai įsigudrino naktį miegoti ant šieno kupetų lauke. Rytą dirbti keliai labai anksti, pirmiausia šeria karves žiemai sukaupiais pašalais, nes ganyklos kai kur tiesiog parudavo. Atsirado ir tokių, kurie karvių galvas dienos metu apriša baltomis skarelėmis..."

DEGANTYS LIETUVOS MIŠKAI

Sausros metu nuo liepos 1 d. Lietuvoje 480 kartų degė miškai. Daugiausia gaisrų turėjo Nemėnės, Kretingos, Šalčininkų, Švenčionių, Varėnos ir Vilniaus urėdijos. Kai kuriuose rajonuose netgi teko uždrausti įėjimą į miškus. Tai liudija "Dienoje" įdėta Liudo Darskevičiaus nuotrauka su draudžiančia lenta: "Piliečiai, dėl didelio gaisrų pavojaus miškuose lankytis draudžiama!" Ligšiolinė aukščiausia oro temperatūra

36,6 laipsnio C Lietuvoje buvo užregistruota 1959 m. Varėnoje. Dabar 39 laipsnių C rekordas jau priklauso Pakruojui. Antroji vieta su 38 laipsniais C teko Zarasams, trečioji su 37 laipsniais C — Jonavai.

VOKIEČIŲ BENDRIJA

Marijampolėje įsteigta Vokiečių bendrija jungia apie 40 vokiečių kilmės gyventojų, gimusių Lietuvoje. Jos sekr. E. Čičikienė praneša, kad panašios Vokiečių bendrijos jau yra Kaune, Klaipėdoje ir Jurbarkė. Jų tikslas — keistis informacija, išmokyti vokiečių kalbos, susipažinti su jų kultūra ir susitikti bendruose renginiuose. Vokiečių bendrijos registruojamos miestų savivaldybėse ir Vilniuje veikiančioje Vokietijos ambasadoje.

VYTAUTAI IR VYTAUTAS

Antrasis Lietuvos Vytautų klubo narių suvažiavimas įvyko Trakuose liepos 16-17 d.d. Ši organizacija, įsteigta 1992 m., dabar jau jungia apie 300 Vytautų. Klubais vadinamas skyrus jie turi Kaune, Vilniuje, Perlojoje, Trakuose, Panevėžyje ir Klaipėdoje. Pagrindinis Vytautų klubo tikslas — skleisti senąją lietuvių kultūrą, vadovaujantis kunigaikščio Vytauto Didžiojo darbais bei jo tolerancija visoms tautoms. Mišias suvažiavusiems Vytautams Trakų Šv. M. Marijos Apsilankymo šventovėje atnauavo dekanas kun. Vytautas Rūkas. Tada visi nuvygo prie Trakų pilies, kur jų laukė tautodailininko Ipolito Užkurnio iš Kernavės urėdijos užuolų sukurta puspenktio metro aukščio Vytauto Didžiojo skulptūra. Suvažiavimo dalyviai džiaugėsi atidengtu ir pašventintu paminklu, kurio Vytautas Didysis neturėjo savo gimtuosiuose Trakuose. Suvažiavusiems Vytautams už šią dovaną Trakų miestui padėkoto tarybos pirm. Vytautas Paskauskas. Prie paminklo kalbėjo Vilniaus Vytautų klubo pirm. prof. Vytautas Jurgutis, Lietuvos seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis. Vytautui Didžiajam skirtus eilėraščius skaitė Lietuvos karamai, kurių protėvis jis prieš 600 metų įkurdino Trakuose.

POSĖDŽIAI TRAKŲ PILYJE

Oficialioji Vytautų suvažiavimo dalis buvo tęsiama Trakų pilies didžiojoje menėje. Atskaitinius dvejų metų pranešimus padarė Lietuvos Vytautų klubo pirm. Vytautas Juodka, kitų vietinių klubų vadovai. Suvažiavimo dalyviai patvirtino naujus Lietuvos Vytautų klubo organizacijos įstatus, pirmininku vėl išrinko Vytautą Juodką. Kluban naujais nariais įsijungė 20 Vytautų. Svečio teisėmis Vytautų suvažiavime dalyvavęs istorikas Romas Batūra padarė pranešimą apie Vytauto Didžiojo istorinę reikšmę. Suvažiavimo dalyviai paruošė Lietuvos prez. Algirdui Brazauskui skirtą laišką, atskleiddami savo rūpesčius socialinėmis bei kultūrinėmis problemomis. Jie taipgi susitiko su archeologu A. Kuncevičiumi, senuosiuose Trakuose atkasusiu XIV š. mūrinės pilies liekanas.

V. Kst.

Nebegrižtantis, bet gyvas

Prisimenant misijonierių kun. a.a. Petrą Urbaitį

Išėjusių ir prie savo darbų nebegrižtančių tarpan 1994 m. liepos 10 d. Sao Paulo mieste Brazilijoje įsijungė įžymus misijonierius salezietis a.a. Petras Urbaitis.

Velionis gimė 1911 m. kovo 15 d. Pakalniškių kaime, Šeduvos valsčiuje, Panevėžio apskr. Baigęs Šeduvos progimnaziją, išvyko į Italiją ir ten toliau mokėsi. Gana didelę gyvenimo dalį (1931-1951), kuri velionį labiausiai išgarsino, praleido Kinijoje. Po studijų Hong-Konge 1940 m. įšventintas kunigu. Dėl tariamo šnipinėjimo išstremtas. Grįžo į Italiją, kur

Castelnuovo dirbo mokytoju ir dvasios tėvu. Reiškėsi spaudoje religinėmis, socialinėmis bei lietuviybės temomis. Nuo 1977 m. gyveno Brazilijoje, dirbdamas Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje Sao Paulo mieste. Talkino lietuvių spaudai, leido esperanto kalba trimėnesinį leidinį "Brazila Katoliko". Yra parašęs stambų iliustruotą veikalą "Kinija-Azijos milžinas" (1974), monografiją apie kun. Petrą Perkumą, knygą "Dvasinio idealo keliu" (1979), iliustruotą "Lietuvių almanachą" (1981), nebuvo svetimas jam ir lite-

Buvę nacių šulai Argentinoje

LEONAS BALTUŠIS

Viena iš geresnių Amerikos televizijos programų yra ABC "Prime Time Live". Sutelktas žurnalistų būrys su dideliu patyrimu, o programa — rimta ir įdomi.

Tik prieš keletą mėnesių programos rengėjas surado Argentinoje gyvenantį "Waffen SS" vyrą Erich Priebke, 81 metų amžiaus. Informaciją gavo iš kito buvusio vokiečių SS karininko. Jis kaltinamas nužudymu 335 italų partizanų ir civilių gyventojų II D. karo metu. Sagrašas buvusių nacių, gyvenančių Argentinoje, yra gana ilgas. Geri pavyzdžiai yra Abraham Kipp, buvęs aukštasis SS pareigūnas, kaltinamas tūkstančių žydų nužudymu Olandijoje, ir Erich Schroeder, buvęs Gestapo viršininkas prie Vokietijos ambasados Portugalijoje. Yra žinoma, kad Perono dėka jie abu atsirado Argentinoje, bet vis dar nebuvo žinoma jų gyvenamoji vieta.

Gana įdomus straipsnis buvo išspausdintas 1994 m. liepos 6 d. "The Christian Science Monitor" laikraštyje. Autorius Rodolfo A. Windhausen, Argentinoje gimęs žurnalistas, gyvenantis Niujorke. Štai keletas to straipsnio pastabų.

Nepaisydama tarptautinio spaudimo, liečiančio E. Priebkės, Argentinos valdžia beveik nieko nedaro. Prezidentas Carlos Saul Menem žadėjo organizuoti ištą, kuri turėtų surasti ir teisti buvusius nacių, bet, kaip ir praėjus, tai tik pažadai. Iki šiol tik Josef Franz Schwammberger ir Jan Oly Otentot buvo suimti ir grąžinti: pirmasis į Vokietiją, antrasis į Olandiją. Tai įvyko prezidento Raul Alfonsino valdymo laikais.

1989 m. Carlos Saul Menem, tapęs Argentinos prezidentu, pakartotinai siūlė žydų organizacijoms kreiptis į federaciją policiją ir užsienio reikalų ministeriją, kur jiems bus parodyti visi turimi dokumentai. Hitlerio pavaduotojo Martin Bormanno atveju archyvai labai mažai ką parodė apie jo buvimą ir veiklą Argentinoje.

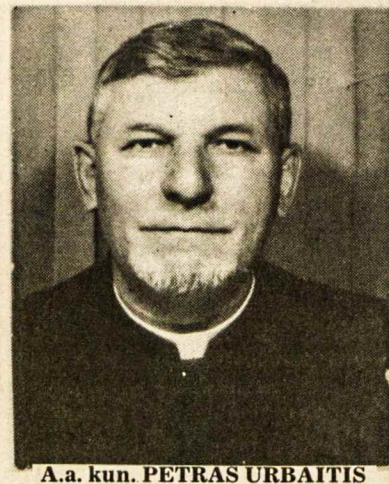
Paremkite "Tėviškes žiburias" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi — "TŽ" leidėjai

[vedu šildymo ir vėsinimo sistema, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Sutton GROUP
realty systems inc.

RAIMUNDAS (Raymond) PACEVICIUS
Jei norite pirkti ar parduoti namą prašome kreiptis šiais telefonais: darbo tel. 905-896-3333 (24 val.); namų — 905-524-3899; FAX 905-848-5327.
Adresas: 1528 Dundas St. West, Mississauga, Ont. L5C 1E4
Queensway-Cawthra, atskiras namas dideli seimai, 8 kambariai, dvigubas garažas, art. QEW, mokyklų, autobuso stotijoms. Skambinti tel. 905-896-3333.

A. Kun. PETRAS URBAITIS

ratūros vertėjo darbas.

Velionis nebegrižtantis, bet lieka gyvas kaip Kristaus mokslo skelbėjas plačiame pasaulyje.

Gairė hamiltoniško Aušros Vartų parapijos choro, dalyvavusio Pasaulio lietuvių dainų ir tautinių šokių šventėje Vilniuje 1994 metais
Nuotr. Alf. Laučkos

Hamilton, Ontario

PAGERBAMI MIRUSIS ir reikšdami užuojautą artimiesiems, Kanados lietuvių fondai aukojo: a.a. Antaninos Plūrienės atminimui: \$50 — A. B. Grinia; \$25 — P. Z. Sakalai; L. E. Klevai; \$20 — J. G. Kristolaičiai; A. Petraitienė, I. Repeckienė, J. T. Andrukaičiai; \$15 — J. R. Pleiniai; \$10 — P. M. Siuliai; a.a. Mykolo Repeckos atminimui Hamiltono lietuvių pensininkų klubas — \$25; a.a. Juozo Liaugmino atminimui J. Kažukauskas — \$20; a.a. Juozo Birgelio atminimui J. Miltenis — \$20.

KLF už aukas nuosirdžiai dėkoja.

MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ KLUBO GIEDRAITIS sodyboje beveik kas sekmadienį vyksta šaudymas į "moliopaukščius". Nuo ankstyvo pavasario rengiamos lietuvių organizacijų gegužinės suvažiavimai. Atvyksta tautiečiai iš Hamiltono bei apylinkių, Delhi-Tillsonburgo, Toronto, lankosi pas gimines atostogaujantys iš Lietuvos. Klubas savininkai — nariai lietuviai. Išrinkta valdyba, administruoja, tvarko, prižiūri visus klubo reikalus.

Lietuvių organizacijoms leidžiama naudotis klubu ir visu 30 akrų žemės plotu. Prašoma tik laikytis nustatytų taisyklių. Nauji klubo nariai: Vytautas Matukaitis, Algis Matukaitis, Ir. Gocentas. Klubas gegužinė rugsėjo 11 d. Baltiečių šaudymo pirmenybės — rugsėjo 10 d.

TĖVYNĖS SĄJUNGOS gegužinė rugsėjo 21 d. labai sėkmingai praėjo. Pritrūko net vietos automobiliams pastatyti.

A. A. ANANTINA PLŪRIENĖ, mirė staiga po sėkmingos operacijos. Palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje. Nuliūdime liko vyras Leopoldas, dukta Diana ir sūnus Romas su šeima.

PARAPIJOS CHORAS vėl pradės repetuoti rugsėjo 8 d., 7 v.v., salėje po šventovės. Choro vadovė muz. Dariaja Deksnytė kviečia mėgstančius lietuviškai dainuoti bei giedoti padidinti mūsų mažėjančio choro sudėtį. J.K.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905-544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...4.00%
santaukas 2.50%
kasd. pal. taupymo s-ta. 2.00%
90 dienų indėlius 5.50%
1 m. term. indėlius 7.00%
1 m. term. ind. mėn. pal. 6.50%
3 m. term. indėlius 7.50%
5 m. term. ind. 8.00%
RRSP ir RRIF (pensijos)...3.00%
RRSP ir RRIF 1 m. 7.00%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 7.50%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 8.00%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas ... 12.00%
nekiln. turto pask. 1 m.....8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. plk. Jonas Andrašūnas, Lietuvos nepriklausomybės kovų 1919-20 m. dalyvis, Vyčio kryžiaus ordino kavaliereis, mirė sugrįžęs Lietuvon rugpjūčio 9 d. Palaidotas kauniečiams skirtose Petrašiūnų kapinėse. Velionis gimė 1896 m. kovo 22 d. Belozariškės, dabartiniam Panevėžio rajone. Pirmojo D. karo metais, su tėvais pasitraukęs Rusijon, mokėsi Novgorodo gimnazijoje, ruošdamasis architektūros studijoms. Tačiau buvo mobilizuotas Rusijos kariuomenės ir 1916 m. baigė Petrapilio karo mokyklą. Austrijos fronte pateko vokiečių nelaisvės ir, 1919 m. grįžęs Lietuvon, įsijungė į nepriklausomybės kovas jos kariuomenėje. Iš karinės tarnybos pasitraukė pirmosios sovietinės okupacijos metais. Jon vėl buvo grįžęs gen. ltn. Povilo Plechavičiaus organizuotos Vitenės rinktinės eilėse. Vokietijon su daugeliu kitų lietuvių velionis pasitraukė 1944 m. Prisiimdamas savo jaunystės politinį architektūrą, pokaryje lankė Wuerzburgo meno mokyklą. Daug tapė tada ir atvykęs į JAV 1949 m., įsikūręs tarp Los Angeles lietuvių. Šią vasarą su žmona visam laikui grįžo Lietuvon ir dabar jau išsiųs Petrašiūnų kapinėse, nespėjęs sulaukti šimto metų.

A. a. kun. Justinas Vaškys, OFM, gimęs 1909 m. spalio 20 d. Liepojoje, mirė š. m. rugpjūčio 7 d. senelių prieglaudoje Putname. Palaidotas iš lietuvių pranciškonų vienuolyno Bruklne Šv. Jono kapinėse. Velionis pranciškonų vienuolijon įsijungė 1928 m. Kretingoje, mokėsi Kauno kunigų seminarijoje, kunigu buvo įšventintas 1935 m. birželio 29 d. Teologiją, filosofiją, istoriją, pedagogiką studijavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Austrijos pranciškonų studijų namuose Tirolyje. 1939 m. velionis buvo paskirtas Kretingos pranciškonų gimnazijos rektoriumi, mokytoju, klierikų pranciškonų auklėtoju. Didžiausiu uždaviniai a.a. kun. J. Vaškio, OFM, laukė JAV, kur jis atvyko 1941 m. sausio 29 d. suburti pasaulyje išblaškytų lietuvių pranciškonų, suorganizuoti jų veiklos ateities darbų Lietuvoje. Sukvietęs iš Europos lietuvių pranciškonus, jis įsteigė tiesiog nuo Romos priklausantią Šv. Kazimiero lietuvių pranciškonų provinciją ir jai vadovavo iki 1952 m. Jo pastangų dėka tada išaugo lietuvių pranciškonų vienuolynai JAV ir Kanadoje, spaudos centras Bruklne, perimtas "Aidų" ir pertvarkytas "Darbininko" leidyba. Velionis ypač džiaugėsi vėliau Bruklno vienuolyno pastatytu Kultūros židiniu.

Argentina

Lietuvių susivienijimas Argentinoje (SLA) savo rūmuose Buenos Aires veiklos aštuoniasdešimtmetį paminėjo liepos 23 d. Minėjimo programai vadovavo Leopoldas Stankevičius ir

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik del informacijos apie namus, vasarnamius, ukus, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės:
Angele Šalvaityte, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

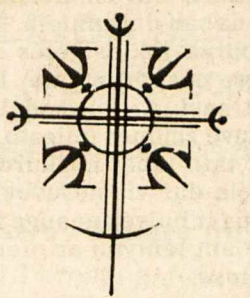
Irena Simanaušienė. Didelė minėjimo dalis buvo skirta sveikinimams. Ją pradėjo Lietuvos garbės konsulas inž. Alg. Rastauskas, o pratęsė kiti sveikinimojai: ALOS tarybos vicepir. Jurgis Brazaitis, Lietuvių centro sekr. Sofija Bagdanavičiūtė, Mindaugo draugijos pirm. Valentina Bukauskaitė-Persico, "Nemuno" draugijos atstovas Alfredas Dulkė, Senelių židinio pirm. Adomas Burba, Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Augustinas Steigvilas, MIC, "Argentinos lietuvių balso" red. Emilija Ožinskienė, Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos pirm. L. Gaidimaukaitė, lietuvių prekybininkų ir pramonininkų vadovas Jurgis Brazaitis, Urugvajaus moterų ansamblio vadovas dr. Alfredas Stanevičius. Didžioji sveikintųjų dalis ieteiki SLA sukačiai skirtas dovanėles. Didelė šūsnis sveikinimų buvo gauta raštu. Belieka pridėti, kad programą atliko: Mažųjų grupė (vadovė Nelida Zavickaitė-Mahne), Urugvajaus moterų ansamblis (vad. dr. A. Stanevičius), Jaunių ansamblis (vad. G. Kučinskas), veteranai šokėjai (vad. H. Levanavičius) ir "Dobilo" ansamblis (vad. E. Čikota). Minėjimo dalyviams, gausiems sveikintojams ir programos atlikėjams padėkotojams SLA pirm. Raulas Stalioraitis.

Vokietija

Gintaras Pluščiauskas, lietuvis verslininkas, dviem šūvais nužudytas š. m. kovo 21 d. savo bute Hamburge, buvo ne tik Lietuvos menininkų mecenatas, bet ir gabus literatas. "Santaros" redakcija su "Spindulio" spaustuve Kaune ruošiasi išleisti jo kūrybos rinktinę "Tarp dienos ir nakties". Pasak "Santaros" redaktoriaus poeto Roberto Keturakio, velionies būta tvirtos ir glios asmenybės, kuri anksčiau ar vėliau būtų atsidėjusi kūrybai. Ši pomirinė G. Pluščiausko knyga skaitytojus turėtų pasiekti šį rudenį.

Gudija

Grupė Pelesos lietuvių vaikų šią vasarą įsijungė Molėtų rajone lietuvių išveivų vaikams surengtą stovyklon. Jų kelionės ir stovyklavimo išlaidas stamboka litų suma padengė Vilniaus bankas. Pelesiečiai vaikai nustebino Vilniaus banko vadovus ir tarnautojus, su užuolu lapu vainiku ir šiaudiniais rankdarbiais atvykę padėkoti už jiems suteiktą paramą. Vaikai užuolu lapu vainiku papuošė Vilniaus banko valdybos vicepir. Raimondą Kvedarą. Gražia lietuviška kalba jie Vilniaus banke padėklamavo eilėraščių ir padainavo liaudies dainų. R. Kvedaras savo kabineta papuošė, ant sienos pakabinęs Pelesos lietuviukų nupintą šiaudinį "sodą".

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed's Limited
šeima ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaučia kitus"

Sudbury Ontario

DĖMESIO PENSININKAMS

Alina Žilvytienė, FICB, turėdama 35 metų finansinę patirtį su Bank of Montreal, išėjusi pensijon, paskirta konsultante (Retirement Services Representative — atstovė pensininkų aptarnavimui). JI NEMOKAMAI atliks patarnavimus kaip investuoti RRSP indėlius. Sulaukus 71 metus indėliai iš RRSP turi būti išimti tolimesniam investavimui ir RRIF. Su malonumu pagal susitarimą patarnausiu jūsų namuose. Skambinti **Alinai Žilvytienei tel. (905) 679-4578 Hamiltono.**

KROVINIAI I LIETUVĄ Laivais ir lėktuvais Greitas ir patikimas pristatymas

Komerciniai kroviniai nuo mažiausių siuntų iki didelių talpintuvų taip pat **automobiliai ir asmeniniai daiktai**

POLIMEX FORWARDING INC.
Toronto: 141 Roncevalles Ave. M6R 2L2

Prašome skambinti (416) 537-8648

ir susitarsime dėl persiuntimo laiko

Konkurencinės kainos * Profesinis patarnavimas

Pirmoji lietuviška siuntimo bendrovė Kanadoje

KAIRYS BALTIC EXPEDITING, INC.

Žemos kainos, garantuotas pristatymas į namus.
Laivu siunčiant — tik \$1.20 kg arba \$7.00 už kubinę pėdą.
Pristatymas vienam adresatui (gali būti 2-4 dėžės) iki 50 kg tik \$14.

* Siuntiniai apdrausti \$100.00.
* Skambinkite del mūsų kubinių dėžių
* Iš toliau siųsti per U.P.S.
* Galime siuntinius paimti iš jūsų namų

Prieš atvažiuojant ar del smulkesnių informacijų skambinkite: Montrealyje Leonas ir Genė Balaisiai 514-366-8259
Hamiltono rajone Bernardas ar Danutė Mačiai 905-632-4558
Mississaugos ir Toronto Algis ir Milda Trumpickai 905-822-1827
Delhi, Londono Andrius ir Gertrūda Usvaitai 519-773-8007
Fort Erie Danguolė ir Don French 905-871-1799

GENĖ ir VYTAS KAIRIAI,
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 FAX 905-643-8980

Tėvynės sąjungos (konservatorių) vakaronė Valakampiuose, prie Vilniaus. Pianistė GRAŽINA LANDSBERGIENĖ šį kartą su akordeonu... (1994.VII.5) Nuotr. Alf Laučkos

Gyvenimo gilmenos ir problemos

Keturiasdešimt pirmoji Europos studijų savaitė, įvykusi 1994 m. liepos 31 – rugpjūčio 7 d.d. Brewang miestelyje, Austrijos Tirolyje

IRENA K. LUKOŠEVIČIENĖ

Ši vietovė yra prie pat Vokietijos sienos, 30 km nuo Garmisch-Partenkirchen'o, netoli Zugspitz – vienos iš aukščiausių Alpių viršūnių. Vieta labai graži, apsupta Alpių kalnų didybės ir ramybės. O pats kaimelis būdingas austrų stiliui: bažnytelė ir aplink austriškos trobelės. Žmonės – malonūs ir paslaugūs.

Savaitę moderavo ir programą paruošė D. Kuolys iš Lietuvos, V. Natkevičius ir J. Norkaitis iš Vokietijos, kapelionas – kun. J. Juraitis iš Šveicarijos. Organizacinę atsakomybę teko Irenai Joerg (Naudžiūnaitė), kuri pasižymėjo ypatingu rūpestingumu ir nuoširdumu. Savaitė nebuvo labai gausi dalyviais. Jų buvo iš viso 39 – 7 iš Lietuvos, 8 iš JAV, 2 iš Kanados ir kiti iš Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos.

Programa buvo neperkrauta, paskaitos ir diskusijos vykdavo prieš pietus ir vakare. Dieną pradėdavom Mišiomis, kurių metu kapelionas kun. J. Juraitis parinkdavo dienos minčių skaitymus ir pasakėdavo pritaikytą pamokslėlį. Kartu padarydavo lyg ir kiekvienos dienos suvestinę, palikdamas pluoštą minčių apmąstymui. Norintiems tai galėjo būti susikaupimo ir dvasinės atgaivos momentai. Žinoma, "Ponytės" – p. Grinienės vaidmuo vadovaujant giedojimui ir maldoms sujungdavo visus vienon, savon šeimon.

Sekmadienį, liepos 31, įvyko susipažinimo vakaras, kurio vaišėmis pasirūpino Irena Joerg.

Moralės ir tikėjimo krizė

Atidaromąją paskaitą skaitė dr. Vytautas Bieliauskas iš Cincinnati, Ohio, JAV, tema *Moralinis vystymasis individuose ir tautose*. Jis analizavo Piaget keturis pažintinio vystymosi periodus, per kuriuos žmogus normaliai pereina, kol pasiekia savo asmeninį subrendimą. Jis taipgi palietė Kohlberg'o moralinės plėtotės fazes ir jų savybes.

Kalbėtojas prabėrė, kad moralinė plėtotė individuose ir tautose negali prarasti savo moralinės orientacijos dėsnų. Materializmas ir nacionalizmas daug prisidėjo prie moralės dėsnių sulaužymo. 50 metų okupacija paliko Lietuvai moralinio chaoso stadiją. Yra svarbus moralinis ir dvasinis atgimimas, kuris turėtų eiti kartu su ekonominės gerovės pakėlimu, kaltės, gailėsčio ir atsakingumo sugrąžinimu ir sąžinės vystymusi. Moralinis auklėjimas tiek individo, tiek tautos vyksta šeimoje, tikinčiųjų bendruomenių, mokyklos ir visuomeninėse institucijose, išvystant esmines moralines vertybes ir dorybes. Diskusijose paliešti pasakymai psichologijos, teologijos bei filosofijos požiūriais.

Vytautas Daunys, lituanistas, žurnalo "Krantai" redaktorius, kalbėjo tema *Tikėjimas ir vietovaizdis – Antano Maceinos krikščioniškoji aki-stata*. Jo A. Maceinos filosofijos ir poezijos nagrinėjimas buvo asmeniškias ir persunktas giliaus jausmingumo. Pa-

prastuose Maceinos žodžiuose jis jaučia pasislėpusią dinamišką būseną, kuri trapi ir pažeidžiama. Maceina dažnai stovįs ant aštrių skustuvo ašmenų – būti pasaulyje ir būti ne iš pasaulio – yra labai skausminga ir trapu. Sunku išsakyti Maceinos mąstyseną paprastais žodžiais – esame Viešpaties ištarti, kaip žmonės. Tikėjimas – tveriantis, išreiškiantis žodžiu "tikiu" – atsidaivimas tam, ko niekad nėra matęs. Maceina – knyginis filosofas.

Tuo tarpu jo poezija labai artima ryšyje su gamta. Vietovaizdis – akistata – neišvengiamas santykis su tikėjimu. Tikėjimas ir vietovaizdis susitike lydi vinas kitą. Tikėjimas nėra, kaip bilietas, kurį įsigyji tam kartui. Pagal Maceiną, krikščionis yra dviejų plotmių gyventojas. Krikščionis veikia krizinė įtampa čia ir dabar.

Kat. Bendrija, kaip keleivė sutinka begalę užduočių, ir tenka nuolat žvelgti į savo sąžinę. Iš karto Maceinos filosofija atrodo paprasta, bet išgilinus, sukelia nerimą. Asmeninė kančia ir supratimas tuščioje erdvėje turi iš naujo tarti "tikiu", ir tada gimsta krikščioniško tikėjimo kokybė. Tikėjimo krizė Lietuvoje nesugeba išgryninti savo realybės. Krikščionis nesugeba prisiimti kaltės, yra lėkštas ir orientuojasi į persivertimą ir to pakanka. "Tikiu" negali pasilikti nebūtyje – reikia malonės.

Vertybės ir dvasingumo suniekinimas

Vincas Natkevičius, lituanistas ir literatūros kritikas, nagrinėjo temą *Didžiųjų vertybių problema mūsų filosofijoje ir literatūros kritikoje* (St. Šalkauskio, A. Maceinos ir J. Griniaus raštuose). Savo pranešime analizavo tiesos, gėrio ir grožio santykį šių trijų lietuvių filosofų mąstysenoje. Pagal Šalkauskį, tiesa, gėris ir grožis yra atžvilgiai vienos ir tos pačios esybės, kuriais pasireiškia tos esybės tobulumas. Visa, kas egzistuoja žemėje, yra tik šešėliai amžinojo gėrio – amžinybų tobulųjų idėjų. Dora ir menas turi harmonizuotis.

A. Maceinos manymu, kiekviena sritis kuria pagal savo pačios dėsnius, o kitų kriterijų primetimas yra tik kurybos naikinimas. Asketas negali nustatyti estetui, ką ir kaip kurti. Maceina skiria daug reikšmės kultūros įtakai. Morale ne visada pajėgė atskleisti kūno santykiuose dieviškas galias.

J. Grinius skiria daugiausia dėmesio estetiniam santykiui su doroje. Meno kūrinių negali būti laikomi neutraliais, nes dorinė menų įtaka yra labai didelė. Grinius, lieddamas doros klausimus mene, linksta į doriniam ir moralizavimą, priešingai tam, ką galvoja Maceina. Baigdamas paskaitininkas palietė šių filosofų įtaką mūsų rašytojams: Brazdžioniui, Ramonui ir kitiems.

Irena K. Lukoševičienė, soc. mokslų magistrė iš Kanados, nagrinėjo *Lietuvos socialines problemas ir galimą socialinę pagalbą*.

Lietuvos žmonės pradėjo busti iš sovietinės vergovės, pajusti laisvės ir demokratijos pulsą, drįsti išreikšti savo rūpesčius. Ryški Markso ideologijos įtaka, kuri giliai įleidusi savo šaknis į visas žmogaus egzistencijos plotmes, valdančios klasės galvosena apsprendžia ir dvasinę tautos mąstyseną. Ryškūs žmogaus palūžimas, dvasingumo suniekinimas, šeimos sugriovimas. Tai reiškiasi alkoholizmu, nusikaltimais, skrybom, vaikų skriaudimu, vaikų ir nepilnametį pasimetimu, sveikatos ir kitom problemom. Tai vis charakteristikos vadinamų "multi-problem families", analizuotų Benjamin Schlessinger'io ir John Spencer'io. Dirbant su studentais ir institucijų darbuotojais, mėginta taikyti šių autorių "reaching out" terapiją, pradėjo duoti pozityvius rezultatus.

Pranešime buvo sutrauktai duotos šios terapijos pagrindinės charakteristikos, filosofija ir Lietuvoje pasiekiami konkretūs rezultatai ir orientacija. I. Lukoševičienė turi 38 metų profesinę patirtį, kuria dalinasi Lietuvoje – nuo 1990 metų rudens dirbo Lietuvoje jau 16 mėnesių.

Iškilo gyvos diskusijos ir žmonės dominantys klausimai. Paskaitininkė ypač prabėrė svarbą ieškoti būdų savo profesinio darbu atsakyti į Lietuvos žmonių poreikius, pripažinti jų pilnavertiškumą, neprimesti savo žinojimo, kaip vienintelės tiesos, neišryškinus ir nesupratus Lietuvos realybės ir pirmenybių.

Plūgą traukia žmonės

Romualdas Sikorskis, finansininkas ir ekonomistas iš Lietuvos kalbėjo apie *Lietuvos ūkio būklę ir raidos perspektyvas*.

Jis turi šakotą patirtį keliose vyriausybėse ir privačioje iniciatyvoje – realiaime gyvenime. Todėl jo pranešimas buvo įdomus ir spalvingas, palietęs daugelį klausimų.

Įstatymai ir jų netobulumai: seime kairiųjų dauguma, ir jie mėgina priimti kaip galima daugiau įstatymų – jau net 300. Daug skubėjimo, nevieningumo, neapgalvotų klaidų. Šležiavičiaus vyriausybė nutarimais pralenkė ir Kremlių. Įvairūs patarėjai finansiniuose reikaluose pasisakė už išlaidžius ir neplaningus ateičiai sprendimus.

Privatizacija vyksta neapgalvotai ir be racionalaus plano. Vieni iš to turėtų, o kiti lieka apiplėšti vargšai. Prikurta begalė acinių bendrovių, kurios surinko žmonių investicinius čekius ir juos investavo savo ruožtu. Tai beveik prazūvė pinigai – dauguma baigsis bankrotu, ir žmonės liks apgauti.

Lietuvos ūkio būklė yra apverktina. Nejaučiama jokios stabilizacijos. Žmonės, o ne arkliai traukia plūgą! Produkcija smunka: tarnautojai dirba-nedirba – nemokamos atostogos – atleidžia. Vilniuje daug krautuvų ir mirštantys iš nuobodulio pardavėjai, o pirkėjui – tai Dievo baismė, nes neturi pinigų.

Antrajam sovietų antplūdžiui besipriešinant II

Karinis lietuvių dalinys drauge su vokiečių kariuomenės tankais puolė sovietų fronto pozicijas ties Ventos upe Lietuvoje ir sėkmingai grįžo į savo linijas. Čia – to puolimo dalyvio įspūdžiai

DR. VLADAS KAZLAUSKAS, Vilnius

Mūsų kuopai tūnant apka-suose prie Ventos pasklido žinia, kad netolimame užnugaryje yra vokiečių tankų dalinys, permestas iš Afrikos, priklausęs feldmaršalo Romelio ekspediciniam korpusui "Sturm Vogel" (puolantis paukštis) pavadinimu. Tuo netrukus įsitikinome...

Kiekviena kariuomenės ginklo rūšis, paskirta ginti patikėto fronto ruožą, privalo žinoti: kokia jo bare yra manevravimo erdvė, vietovės sąlygos, priešio išsidėstymas ir jo jėgos. Mes, kaip pėstininkai, ir turėdami savo paskirtai skirtus ginklus, tą gerai žinojome, bet tankistams dar reikėjo papildomų žinių: ar tankai gali jų ginamoje vietoje įveikti vandens kliūtį – Ventą, ar ne.

Sulaukėm svečių

Ir taip vieną popietę, kai saulė jau slinko vakarų pusėn, sulaukėme svečių. Į pirmąjį mūsų kuopos būrį atėjo trys vokiečių kareiviai – maždaug mūsų amžiaus 18-19 metų vaikinai juodomis tankistų uniformomis su antsiuvais ant rankovių "Afrika".

Tai buvo iš "Puolančio paukščio" dalinio pasiūti žvalgai. Mūsų kuopos vadas kapitonas Norkus, išėmęs iš savo planšetės žemėlapi, detalai išaiškino mūsų gynybos išsidėstymą, nurodė bolševikų pozicijas. Kai jis paklausė vokiečius, ar viskas aišku, jie išsitempė, sumušė kulni-

mis ir atsakė: "Jawohl, Herr Hauptman". Tai rodė, kad jų kariuomenėje geležinė drausmė buvo privaloma visur ir visada.

Ruošdamiesi į niekieno žemę žvalgybon, tankistai prašė duoti jiems persirengti civilius drabužius. Kuopos vadas pasikvietė tris pagal jų ūgį mūsų vyrus, kurie dar pirmomis fronto dienomis neturėjo uniformų, o dėvėjo civiliais drabužiais – jais laikinai apsikeitė. Vokietukai užsikabinę ant kaklų ginklus, užsidedė šalmus ir, pamojavę mums rankomis, nušliaužė į niekieno žemę.

Kai paklausėme kuopos vadą, kodėl vokietukai persirengė slinkdami į žvalgybą, jis atsakė: vokietijų vadovybė jiems pasakė, kad ten, kur fronto barą saugoja lietuvių "partizanai", bolševikai nepraeis. Esą bolševikai daug labiau bijo lietuvių, negu vokiečių ir vengia su jais turėti susidūrimų, ypač niekieno žemėje. Dėl to jis ir persirengė "partizaniškai". Kiek kapitono Norkaus žodžiuose teisybės, sunku pasakyti. Gal jis taip pasakė norėdamas mūsų kariams įkvėpti didesnę pasitikėjimo savimi jausmą, o gal ką nors panašaus buvo girdėjęs iš vokiečių vadovybės, su kuria jis kiekvieną dieną kalbėdavo.

Pavakary iš žvalgybos grįžo vokietukai. Persirengę savo uniformomis, padėkoję mūsų vyrams už paskolintus drabužius, pasistiprinę mūsų vyrų pasiūlyta vakariene, patrau-

nių pasirodys pažeidžią žmogaus teises, kurios turėtų būti konstitucijos apsaugotos. Kalbėtojas pažymėjo, kad šiuo metu žmonių tarpe daug nepasitenkinimo sukuria vadinamosios zonos – "žalioji ir pilkoji".

Apie gyvenvietes sudaroma "žalioji" zona, kurioje 3 ha teisėtas įpėdinis toje vietoje savo žemės neatgauna – jam, kaip ir visiems kitiems, duodamas 3 ha sklypas. Visą likusią dalį, jam legaliai priklausantią, jis gali tikėtis atgauti vadinamojoje "pilkojoje" zonoje, kuri gali būti už kelių ar kelių kilometrų nuo jam priklausiusios sodybos. Ir tai yra galima tik tuo atveju, jei toje vietoje nėra buvusio kolchozo ar akinės bendrovės. Gali būti, kad jam teks laukti, kol ta bendrovė subankrotuos. Kitaip tariant, jo nuosavybės teisės yra pažeidžiamos. Pranešėjas po paskaitos atsakinėjo į daugelį klausimų, surištų ne tik su šiuo įstatymu, bet ir su daugeliu sunkumų, kurių vyriausybė neįstengia ar gal iš viso nesistengia pašalinti. Prekyba neapsaugojama maitais nuo importuojamų prekių, kurios savo patraukliumui pakavimu nustumia Lietuvoje pagamintus aukštos kokybės produktus. Neleistinas vėlavimas užmokėti už ūkininkų pristatytus produktus. Kai kurie užmokėsio laukia pusmėtį ir daugiau.

(Bus daugiau)

kė prie savo tankų. Matyt, žvalgyba ir vakariene jie liko patenkinti, nes neužilgo išgirdome labai populiarios Afrikos korpuso dainos žodžius:

Wir brechen durch, wir schlagen zu, Voran der General... (Mes prasiveršime, mes trenksime, generole, pirmyn).

Tai buvo dainos apie Romelį žodžiai.

Žvalgybinis žygis

Feldmaršalo Modelio, kuris vadovavo šiam frontui, štabas matyt norėjo turėti tikslų žinių apie bolševikų sutelktos kariuomenės skaičių, sudėtį. Jam reikėjo "liežuvių", o "liežuvių" gauti jis buvo numatęs bendromis vokiečių-lietuvių įėjomis. Buvo planuotas staigus tankų įsiveržimas į bolševikų pozicijas; pagrobūs "liežuvių" ir nesivieliant į ilgesnes kautynes, grįžti atgal.

Norėdamas pasirinkti tinkamus vyrus savanoriškai dalyvauti tankų puolime, kuopos vadas sekantį dieną pradėjo juos telkti. Puolime dalyvauti galėjo vyrai, gerai fiziškai pasiruošę, sugebantys bėgti, šokinėti, šaudyti, turintys gana stiprius nervus, mokantys vokiečių ir suprantą rusų kalbas.

Mūsų savanoriai

Savanoriais buvo atrinkti pirmosios kuopos vyrai, visi iš Rytų Aukštaitijos: Kazys Urbonas – studentas, buvęs Zarasų gimnazijos absolventas, Pranas Čepėnas – Utenos gimnazijos absolventas, Mykolas Kazėnas – Zarasų gimnazijos absolventas ir Vladas Kazlauskas – Utenos gimnazijos auklėtinis. Būsimieji puolikai buvo nuvežti į vokiečių tankų dalinį, teoriškai ir praktiškai supažindinti su puolikų pareigomis.

Pirmiausia reikėjo mokėti nušauti nuo važiuojančio tanko, nenugriūti, greitai išsiskleisti vorele toliau nuo jo, nesustojus šaudyti ir bėgti prieš apšakų link. Žvalgybinio pobūdžio kautynėse netikėtumas ir greitis yra sėkmės pagrindas. Nušokus nuo tanko, patartina nuo jo atstolinti per keliasdešimt metrų, kad išvengtų artilerijos sviedinių skeveldrų. Priešas, turėdamas artileriją, pirmiausia stengėsi sunaikinti ir jų pozicijas artėjantį tanką, o ne juos puolančius pėstininkus. Pastarieji, priklausomai nuo žemės struktūros, irgi atitinka-

Neseniai Lietuvoje palaidotas rašytojas ČESLOVAS GRINCEVIČIUS (dešinėje) ir prieš porą metų Lietuvoje besilankydami mišres ten palaidotas rašytojas POVLAS GAUČYS (kairėje). Viduryje sėdi poetas RIMAS VĖŽYS. Nuotrauka daryta prieš 8 metus Čikagoje Nuotr. Ed. Sulaičio

\$\$\$\$ SIUNČIAME DOLERIUS Į LIETUVĄ \$\$\$\$

KAIRYS BALTIC EXPEDITING greitai ir garantuotai pristato Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas, ir pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. Persiuntimas iki \$2,000.00 4% plius pristatymas. Siunčiant daugiau kaip \$2,000.00 tik 3% plius pristatymas.

* Siunčiant didesnes sumas, yra nuolaida.

* Galime nuvežti į Lietuvą palikimus ir Lietuvoje sutvarkyti pas notarą.

* Vaziuojant jums ilgesniam laikui į Lietuvą, mes galim persiųsti jūsų pensijos pinigus pagal jūsų nurodymus.

	AMERIKOS DOL.	KANADOS DOL.
Siunčiama suma		
Patarnavimas 4% arba 3%		
Pristatymas į rankas	12.00	15.00
Iš viso:	\$.....00	\$.....00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
.....		
.....		
Tel.	Tel.	

Rašyti čekį arba pašto perlaidą (money order) KAIRYS BALTIC EXPEDITING ir siųsti 517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ontario L8E 5A6. Turėdami klausimų skambinkite Vytui ar Genei Kairiams, tel. 905-643-3334, fax 905-643-8980

Vydūno „Mano tėvynė“

AURELIJA M. BALASAITYENĖ

„Mūsų minčių pradžia ir esmė, slaptina palaima... Tai iš kartos į kartą tėvų vaikams perduodamas dviasios turinys“, – sako mūsų didysis filosofas, rašytojas, dramaturgas Vilius Vydūnas-Storasta (Lietuvos vertėjų „perkrikštytas“ i „Storostas“) (1868-1953), Mažosios Lietuvos sūnus, unikali asmenybė, kuri, didelę savo gyvenimo dalį praleidęs svetur, daugiausia Vokietijoje, išvystė tokią gilią tėvynės sąvoką, kad ji gali tapti pavyzdžiu mums visiems – tiek užsienyje, tiek Lietuvoje gyvenantiems.

Ilgus dešimtmečius užsienio lietuviai buvo be kontakto su Tėvyne, bet stengėsi priaugančioms kartoms perduoti tėvynės meilę ir įsipareigojimus jai, tačiau „tėvynės“ sąvoka savotiškai nublanko, siejant gimimo vietą su „tėvynės“ samprata, nors gimimo vieta nenustato tautybės, tik kai kurių kraštų pilietinę, todėl ir užsienyje gimęs pilnakraujis lietuvis turi „tėvynę“, lieka

lietuviu, kaip kad savo tautybės bei kilmės neišsizada ilgos kartos užsienio gyventojai japonų, meksikiečių ar korejiečių.

1993 m. Akademinio skautų sąjungos Vydūno fondas išleido Lietuvoje paruoštą vieno skyriaus vertimą iš Vydūno vokiečių kalba parašyto stambaus veikal „Septyni šimtai metų vokiečių-lietuvių santykių“. Įdomu pastebėti ir tai, kad už tą veikalą vokiečiai Vydūną persekiojo, buvo jį uždareję ir kalėjimą ir vėliau kurį laiką laikė policijos priežiūroje.

„Mano tėvynė“ – tai jo gimtoji Mažoji Lietuva, kurioje jis baigė pradinį ir vidurinį mokslą, bet studijavo kalbas, filosofiją ir kitus mokslus Karaliaučiaus, vėliau Halles, Leipzigo ir Berlyno universitetuose. Per savo gilaus išsilavinimo ir kūrybinio talento prizmę perleidęs tėvynės sąvoką, jis nagrinėja žmogaus santykį su tėvyne ir tvirtina, kad joje slypi visos jo jėgos ir kūrybinės galios. Jis su nepaprasta meile piešia „Tėvynės veidą“ nuo „bakraštės jūros“ iki reginių virš Nemuno miglos, iki įsros ištakų. Jo meilė jūrai yra begalinė, nes „tėvynė pagimdė jūrą, ir vis ją tebegloba, palaiko Tėvynės gyvybę“. Saulė ir oro galybės iki „viską apglėbiančio dangaus“, laukai ir miškai yra gyvi ir dvelkia panteistinė mistika.

Gvildendamas žmogaus ir gamtos santykius, jis gamtoje randa kažką mistiško, artimo, beveik žmogiško. Kartu jis mato ir „kančią gamtoje“, kai vanagas pagriebia viščiuką, nes „Tėvynė ir pasaulis yra pilni skausmo ir pančios“. Tačiau Vydūnui žmogus yra „didysis kaltininkas“, nes jis žudo ne vien kenksmingus gyvūnus, bet ir grynai savo malonumui, maistui. Jau beveik nelikę vilkų ir paskutinė lūšis buvusi nušauta 1861 m. Tai panašu į šios dienos susirūpinimą gamtos ir nykstančių gyvūnų apsaugą, todėl jo mintys tampa visuotinai aktualiomis.

Minėdamas, kad kiaušė ir galvijai auginami pjovimui, nes „žmogui esą būtina reikalinga mėsa ir lašiniai“, jis tvirtina,

kad be tų dalykų žmogus būtų sveikesnis. Vydūnas buvo griežtas vegetaras, dėl to būdavo pajaukiamas, kad „pusryčiams valgęs dvi žemuoges ir tris riešutus“.

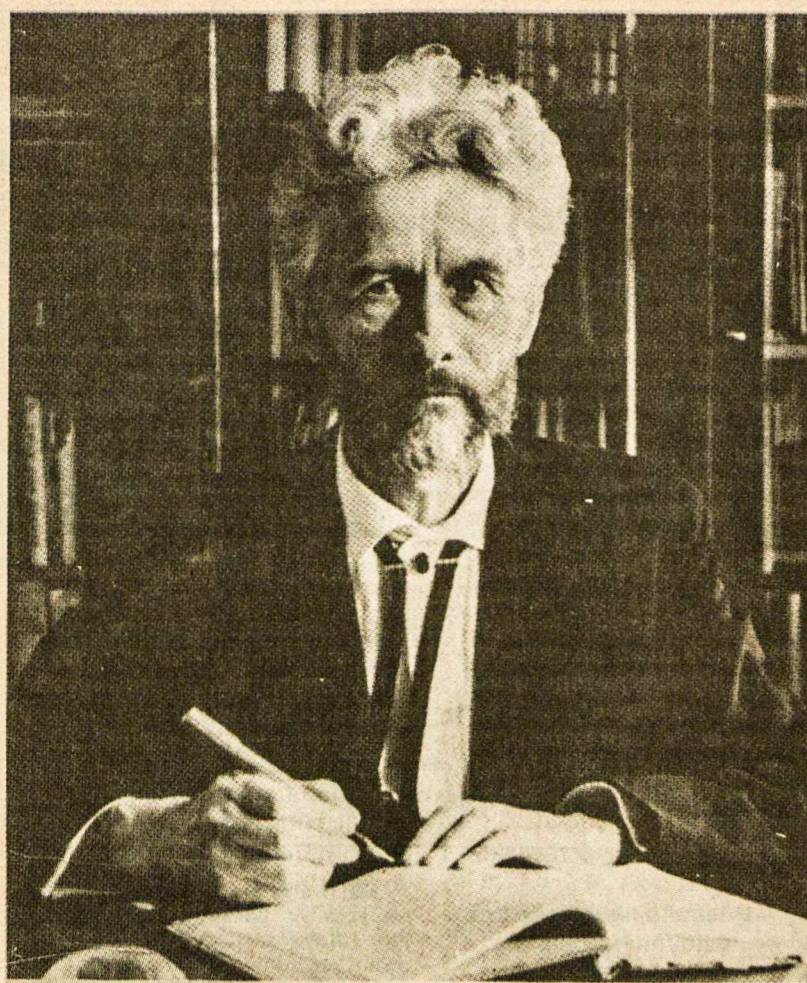
Autorius originaliai supina ugnies ir kalbos atsiradimą, nes jos abi į pasaulį atėjusios su žmogumi. Jam kalba panaši į ugnį: „Ar tiesos žodis nedegina? O kaip sušilo daina?“ Kalboje slypi žmogaus esmė, joje jis išreiškia savo vertę. „Žmogaus kalba iškyla virš gamtos ir šventina tėvynę“. Žodis, daina, kalba – tai brangiausias tėvynės turtas.

Taikant Vydūno mintis šių dienų užsienio lietuviams, nepaprastai graudžiai nuteikia „Apsisprendimas“, kai jaunas berniukas, gyvenantis vokiškoje aplinkoje, kurioje niekina lietuvių kalbą, apsisprendžia savo gimtosios kalbos naudai.

Tėvynės vertybės siejasi ir su gintaru, nes „jis ištryško iš senovės galingų medžių kamienų, savyje sukaupęs gyvybinių galių perteklių“, jos vertybės glūdi šimtmečius išlikusiose kaimo dainose, nes daina geriau negu žodis atskleidžia žmogaus sielą.

Nors knygą „Mano Tėvynė“ leidėjai skiria „išeivijos“ (kodėl ne „užsienio lietuvių“) lituanistinių mokyklų mokiniams, bet ja turėtų susidomėti ir vyresnieji, ypač minėjimų kalbėtojai, kad joje pasisemtų tėvynei aptarti minčių. „Tėvynė“ nėra vien lietuviškai kalbančiais žmonėmis šalia Baltijos jūros apgyventas plotas. Ji yra dvasinių vertybių suma, kurią taip vaizdžiai išryškina Vydūnas – ir su elniais, ir su Nerijos kopomis, ir su bekrastės jūros panorama, ir su pasidžiavimu savo gimtąja kalba. Toje knygoje vadusinata tėvynė tampa morale vertybe.

Vydūnas, MANO TĖVYNĖ. Ši knyga yra Vydūno veikalas „Septyni šimtai metų vokiečių ir lietuvių santykiams“ pirmojo skyriaus „Tėvynės Prūsų Lietuvos erdvė“ vertimas iš vokiečių kalbos. Vertė Rapolas Šaltenis ir Vita Gaigalaitė. Redagavo Vytautas P. Mikūnas. Spausdino M. Morkūno spaustuvė 1993 m. Čikagoje. Išleido Akademinio skautų sąjungos Vydūno fondas. Čikaga, 1993 m., 79 psl.

Žymusis Lietuvos filosofas ir rašytojas VYDŪNAS – VILIUS STORASTA

Septintasis „Logos“ numeris

Aktualieji krikščioniškosios minties klausimai

1994 m. birželio mėnesį pasirodė Lietuvoje septintasis religijos, filosofijos ir meno žurnalo „Logos“ numeris. Žurnalo leidžiamas 5000 egz. tiražu. Naujajame numeryje toliau tęsiasi graži tradicija – spausdinti didesnės apimties Vatikano dokumentus. Šį kartą paskelbtas Jono-Pauliaus II apaštališkasis kreipimasis „Familiaris consortio“, t. y. „Krikščioniškos šeimos uždaviniai šiuolaikinėje pasaulyje“. Jį iš lenkų kalbos vertė Marija Pašakinskienė. Rašto tikslas nusakytas jo pradžioje: „Bažnyčia, suprasdama, kad santuoka ir šeima yra viena vertingiausių žmonių gerbių, geidžia su pažinti su savo mokymu ir siūlo pagalbą tiems, kurie su pranta, kokia svarbi vertybė yra santuoka ir šeima“. Tačiau Šv. Tėvas kreipiasi ir į abejonjančius, ir į tuos, „kuriems tenka susidurti su neteisybe, įgyvendinant savo šeimos viziją“. Rašto turinys nukreiptas į keturis pagrindinius šeimos uždavinius, kuriuos nušvietė II Vatikano susirinkimas: asmenų bendruomenės kūrimas; tarnavimas gyvybei; dalyvavimas visuomenės plėtotėje bei K. Bendrijos gyvenime ir jos pasiuntinybėje.

Be abejonės, skaitytojui būtų pravertę ir platesni komentarai. Septintajame numeryje tęsiami ir keli kiti straipsniai: Juozas Girmūnas apie prof. Praną Kuraitį; kunigo, profesoriaus Battisto Mondin „Enciklopedinis žodynas“, Raisos Maritain atsiminimai „Didžiosios draugystės“. Šiame numeryje gan daug dėmesio skirta Editos Stein filosofijai. Pastaroji buvo pasaulinio garso filosofo, fenomenologijos pradininko Edmundo Huserlio asistentė. 1922 m. perėjo į katalikybę, o 1934 m. įstojo į karmeličių vienuoliją, atsidėjo šv. Jono Kryžiečio mistikos studijoms. Po Huserlio mirties sutvarkė jo mokslinį palikimą. Nacių nužudyta Auschwitz'o dujų kameroje 1942 m. Prancūzas Philibert Secretan rašė: „Neramu, kad pagerbiant palaimintąją Kryžiaus Teresę-Benediktą, ir toliau nežinomi Editos Stein, filosofės, žydės konvertitės raštai. Būtų galima, jeigu jai pagarsėjus būtų pamištas minties darbas, kuris lydyjo ir išreiškė malonės darbą tos

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Ksana Dauguvietytė-Šniukštienė, buvusi Kauno ir Vilniaus dramos teatrų aktorė, dabar gyvena Australijos Sidneyje. Lietuviškos scenos veteranė ruošiasi debiutuoti dramaturgijoje. Jos parašyta trijų veiksmų satyrinė drama „Susitikimas“ jau iškelta saviveikliniam „Atžalos“ teatrui.

Sol. Stasys Povilaitis, lietuviškosios estrados veteranas, trečią kartą atvyksta į JAV. Siemietinį rudens sezoną rugsėjo 10 d. Čikagoje jis pradės Jaunimo centre surengtu koncertu. Jo koncertų serija savo apylinkėse rūpinasi JAV LB krašto valdyba. Sol. S. Povilaitis stengsis apsilankyti tose vietovėse, kur jam dar neteko dainuoti.

Čikagos lietuvių operos trisdešimt dešimtajam sezonui 1995 m. pavasarį yra pasirinktas žydų kilmės prancūzų kompozitorius Georges Bizet (1838-1875) ir jo 1863 m. debiutavę „Perlu žvejai“, jam, deja, neatnešę didelio garso. Jo populiariausia opera, ir dabar skambanti pasaulio teatruose, tapo 1875 m. premjeroje kritiškai sutikta „Carmen“. Čikagos lietuvių operos choras jau pradėjo „Perlu žvejų“ repeticijas. Valdyba lėšas šios operos pastatymui telkia tradiciniu vakaru lapkričio 19 d. ir naujuju 1995 m. sutikimo pokyliu. Lėšų teikimui skirtos piniginės loterijos laimėtojai paaikšės lapkričio 19 d.

Bernardas Brazdžionis, Lietuvos grįžęs didysis išeivijos dainius, šią vasarą pirmą kartą apsilankė Anykščiūse. Jų jam nebuvo tekę matyti prieškario ir karo metais. Kultūros rūmuose svečias susitiko su anykštėnais, susipažino su nauja iš Anykščių kieluso literato Antano Paulavičiaus eilėraščių knyga „Tėviškės varpai“. Tautvydas Kontrimavičius „Lietuvos ryto“ skaitytojus ramino: „B. Brazdžionis taip pat gėrėjosi Anykščių šilelio kraštovaizdžiu ir gamta, viešėjo A. Baranauko ir A. Vienuolio-Žukausko memorialiniame muziejuje, apžiūrėjo ekspoziciją. Didžiausią įspūdį poetui paliko Antano Baranauko kletelė...“

Prof. dr. Albinas Liaugminas, pedagogas ir psichologas, miręs 1992 m. liepos 19 d. Floridoje, 1941-44 m. vadovavo Vilniaus pedagoginiam institutui. Šis mokslo įstaiga dabar jau yra tapusi Vilniaus pedagoginio universiteto. Jo vadovybė pirmojo rektoriatu prof. dr. A. Liaugmino atminimą nutarė įamžinti jo vardo stipendijų fondu naujajame universitete. Lėšų šiam fondui parūpino velionies našlė Danutė Vasiliauskaitė-Liaugminienė, sūnūs Dalius ir Rimantas. Urna su velionies pelenais 1993 m. rugsėjo 10 d. palaidota Laižuvoje, prie kurios buvo jo gimtasis Aukšdžio kaimas dabartiname Mažeikių rajone. Vilniaus pedagoginis universitetas Prof. dr. A. Liaugmino stipendijas skirs geriausiems studentams ir doktorantams, ypač tiems, kurie savo diplominiams darbams bei disertacijoms pasirinko išeivijos lietuvių mokslo tyrinėjimus.

Poetas Jonas Aistis (Kossus-Aleksandravičius), gimęs 1904 m. liepos 7 d. Kumpiškėse, dabartiname Kauno rajone, augęs Rumšiškėse, mirė JAV sostinėje Vašingtone 1973 m. birželio 13 d. Jo devyniasdešimtųjų gimimo metinių šventę dabar Kaišiadorių rajonui priklausančiame Rumšiškių miestelyje surengė ten įsteigtas „Tėvonių klubas“, J. Aisčio atminimą saugojantis Vytautas Markevičius su patarimais talkinusi Maironio lietuvių literatūros muziejus Kaune darbuotojai. Sukakties proga atidengtas skulptoriaus Vlado Žuklo sukurtas J. Aisčio paminklas ir pasodintas ažuoliukas. Šventėje dalyvavo J. Aisčio sesuo Veronika, du didieji išeivijos poetai Bernardas Brazdžionis ir Kazys Bradūnas. Apie suaktuvintą Joną Aistį kalbėjo literatologas dr. Vytautas Kubilius, muzikologas dr. Vytautas Landsbergis (dabartinis opozicijos vadas Lietuvos seime), poetai ir rašytojai. J. Aisčio eilėraščių skaitė aktorius Laimonas Noreika su mažais rumšiškiečiais. Tremtinių choras atliko muzikinę minėjimo dalį. Martyno Mažvydo biblioteka vilniečiams surengė J. Aisčio kūrinį, kritikų recenzijų, spaudų paskelbtų nekrologų parodą. Lietuvos rašytojų sąjungos klubas Vilniuje J. Aistį prisiminė valdybos pirm. Vytauto Martiniaus vadovauta vakarone.

Panevėžio miesto savivaldybės priesalėje buvo surengta Lietuvos tautodailininkų sąjungos narių Lidijos ir Jono Dailidėnų tapybos darbų paroda. Miesto tarybos pirm. Tomas Josas džiaugiasi, kad tokios šeimų parodos savivaldybėje jau tampa tradicija.

Tautosakininko Liudviko Rėzos (1776-1840) vardu jau yra pavadinta pagrindinė Juodkrantės mokykla. Mat jis yra gimęs Kuršių nerijos Karvaikių kaime. Dabar prie mokyklos Juodkrantėje atidengtas ir jo atminimui skirtas paminklas, sukurtas klaipėdiečio skulptoriaus Arūno Sakalausko ir Nidoje gyvenančio architekto Ričardo Kristapavičiaus. Mokykloje kaupiama medžiaga būsimajam L. Rėzos muziejui.

Lietuvos medikus literatus jungia Dr. Vinco Kudirkos literatų draugija. Tradicinę medikų literatų šventę ji šiemet surengė Mažeikiuose. Pernai medikų premiją laimėjo kaunietės stomatologės J. Noak novelių knyga „Užburtas ratas“, šiemet pretendavo į geriausią Lietuvos knygų sąrašą. Siemietinės medikų literatų šventės dalyviams savo kūrybos vakarą surengė mažeikietė medicinos sesuo J. Butnorienė. Jie buvo suapžindinti su jos poezijos rinkiniu „Vienatvės gėlės“. Siemietiniai laureatai buvo paskelbti: poezijos – gydytoja D. Milukaitė iš Akmenės, prozos – medicinos sesuo R. Niuniavienė iš Mažeikių.

Vilniaus krašto neurologų draugijos konferencijoje „Nerimo ir panikos atakos“ dalyvavo apie 100 specialistų. Pagrindinį pranešimą skaitė dr. Vanda Lesienė. Gydytojas Česlovas Grižickas, draugijos pirmininkas, informavo spaudos atstovus, kad tokias panikas ir nerimo atakas dabar dažnai jaučia jaunimas, slegiamas dvasinio nerimo ir nepatogumo, bet jos paliečia ir vyresnio amžiaus žmones. Juos krečia drebulys, jiems svaigsta galva, jie jaučia skausmą skrandžio duobutėje ir širdies plote. Tokiems žmonėms patariama mažiau gerti kavos, alkoholio, rečiau sėdėti prie televizorių, klausytis trankios muzikos. Negalinius atskratyti panikos bei nerimo gydytojai neurologai kviečia pokalbiams savo kabinetuose.

Žemaičių kultūros centru taps Mykolo Oginskio neoklasicizmo stiliaus XIX š. rūmai išpuodingame parke Plungėje. Atgautų rūmų atnaujintose menėse šią vasarą buvo atidaryta antroji pasaulinė žemaičių dailės paroda. Architektės Gražinos Pajerskaitės suprojektuoton parodon buvo įjungti 130 autorių darbai. Jie atrinkti iš Lietuvos muziejų fondų, papildyti gautais iš užsienio. Parodos aprašyme minimi gvyjei ir jau mirę žemaičiai dailininkai – K. Varnelis, A. Gudaitis, A. Mončys, R. Daugintis, R. Viesulas, V. Valius, A. Dargis, R. Vilkauskas. Plungės kraštotyriminkai parodą papildė pianinu, kuriuo M. Oginskio orkestre grojo M. K. Čiurlionis. Pianina, išvežta Varšuvon ir paskui grąžinta Šilutėn, surado kraštotyriminkė Eleonora Ravickienė. Jį nupirko ir 1987 m. Plungei padovanojo Kuliu ūkis.

Pirmojo Dzūkijos kultūros kongreso organizacinis komitetas, įsikūręs Alytuje, praneša, kad kongresą planuojama surengti 1995 m. birželio viduryje, kai bus švenčiama Alytaus miesto diena. Aldona Zinkevičiūtė, informuodama „Lietuvos ryto“ skaitytojus, rašo: „Tai būtų pirmas toks renginys Dzūkijos istorijoje, ir kurį numatoma pakviesti visą pasaulio džiukus. Jo metu planuojama surengti Dzūkijos amatų ir ūkio gaminių mugę, meninės kūrybos parodas. Svarbiausiu kongreso akcentu taptų Dzūkijos dainų šventė, kuri Alytuje vyktų jau antrą kartą. Pirmoji buvo surengta daugiau kaip prieš penkiasdešimt metų. Numatoma išleisti ir specialų kongreso leidinį, kuriame būtų aptariamai Dzūkijai svarbūs klausimai. (...) Dzūkijos kultūros kongreso organizacinis komitetas, kreipiasi į savo kraštiečius, tikėdamasis iš jų ir finansinės paramos, ir didesnio aktyvumo“. Pasak Džukų kultūros draugijos koordinatės O. Suncovienės, kuri yra ir Alytaus viceburmistrė, ruoštis šiam kongresui pradėta prieš porą metų. Mat ligšiolinė draugijos veikla daugiausia ribodavosi saviveiklinio pobūdžio renginiais. Esą tokiam dideliu renginiui trūksta patirties, reikia daugiau laiko. V. Kst.

Poetas BERNARDAS BRAZDŽIONIS, apjuostas tautine juosta, stovi tarp poeto ROBERTO KETURAKIO ir VITALIJOS KRIVICKIENĖS – tautos didvyrio Tito Masiulio motinos, ALDONA BRAZDŽIONIENĖ, JUOZAS KRIVICKAS – Tito Masiulio tėvas, MINDAUGAS BABONAS – tremtinys, per rinkimus į LR seimą rėmęs Tautos pažangos judėjimą. JADVYGA BIELIAUSKIENĖ – dukart politinė kalinė, LKDP narė, Lietuvos nepriklausomybės gynimo Sausio 13-osios brolijos tarybos narė; kairėje, šalia poeto R. Keturakio, p. NARUSEVIČIENĖ

Nuotr. Virginijos Raitienės

„Pirmoji eilutė Dievo duota...“

Iš susitikimo su poetu BERNARDU BRAZDŽIONIU Garliavoje, kur jis, keliaudamas į Vakarus 1944 m., pernakvojo

„Pirmoji eilutė Dievo duota...“

1994 m. liepos 24 d. Garliavos šventovėje įvyko dviguba šventė: kun. Sauliaus Kalvaicio primicijos ir susitikimas su tautos dainiumi Bernardu Brazdžioniu.

Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis, o kai primicianas kun. Saulius teikė palaiminimą parapijiečiams, vyko laisvės šauklio B. Brazdžionio susitikimas su jo gerbėjais, teistais ir persekiotais už jo poezijos skleidimą stagnacijos laikais. B. Brazdžionis papasakojo apie savo kūrybą, darbą. „Amerikoje gyvendamas rašiau vienas, o kūrybą skaitė šimtai ir tūkstančiai. Atvykau į Lietuvą pailsėti, o čia... pavargau...“

1944 m. išvykdamas iš Lietuvos į užsienį, bombarduojant Kauną, B. Brazdžionis pėsčias atėjo į Garliavą ir, pernakvojęs klebonijoje, išvyko į Vakarų. Džiaugėsi, kad čia esąs tarp brolių, seserų ir jauno-

sios kartos. Kalbedamas apie kūrybą, pasakė, kad idėja ir pirmąjį sakinį padiktuoja Dievas, o tęsinys – jau jo kūryba. Niekada nebrauko ir neperrašinėja savo kūrinių. Ypatiną negalima taisyti ar išbraukti pirmosios eilutės, nes ji Dievo padikuota.

B. Brazdžionis labai raiškiai ir vaizdžiai deklamavo savo kūrybą, kuri jautriai veikia klausančiųjų širdis.

Garliavos jaunimas atliko montažą pagal B. Brazdžionio eiles, kurios buvo skleidžiamos vadovaujant Jadvygai Bieleuskienei sovietmečio laikais. Už tą ji patyrė sovietinių gulagų bauses, o vaikai bei visi, kurie pritarė šiai veiklai, buvo tardomi, persekiojami.

B. Brazdžionius susitikimo su garliavičiais proga įteiktas lino audukas su išaustu Šiluvos Stebuklingosios Marijos atvaizdu bei Maironio giesmės „Marija, Marija“ posmais. Jį įteikė lietuvių tautos didvyrio Tito Masiulio tėvai (Kri-

vickai). Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos Garliavos skyriaus pirmininkas V. Andriuskevičius apjuosė vardine juosta „Bernardui Brazdžionui – Garliavos Politiniai kaliniai ir tremtiniai 1994“. J. Bieliauskienė poetui įteikė odinį dailės kūrinių – adresą su sveikinimais, kuriuos pasirašė teksto autorius garliavietis poetas Robertas Keturakis (jis vadovavo susitikimui), Garliavos parapijos kunigai, svečiai, jų tarpe ir plungietis katekumų kunigas Petras Našlėnas-Kerbelis, parapijos chorų, procesijos atstovai, nukentėję sovietmety parapijiečiai, Garliavos politinių organizacijų ir visuomeninių judėjimų vadovai.

Nuostabiai gražiais žodžiais į poetą ir žmones kreipėsi svečias iš Plungės kun. P. Našlėnas-Kerbelis, taip pat patyręs gulagų kančias, o 1979 m. lapkričio mėn. Garliavos šventovėje rekoliečių metu įskėles atgimimo ugnį vaikų, jaunimo ir parapijiečių širdyse.

Šventoriuje išvykstančio B. Brazdžionio laukė būreliai žmonių, norėjusių nusifotografuoti su mylimu poetu.

B. Brazdžionis ir jo žmona

Garliavos Sąjūdžio grupės įgaliotinė Aldona Grikielienė, Darbininkų g. 74-1, 4316, Garliava, Kauno raj., Lithuania.

Atsiųsta paminėti

Kęstutis Lakiškas, KALINYS Z-311. Atsiminimai. 286 psl. ir viršeliai; išleido Mokslo ir enciklopedijų leidykla 1994 m., redagavo T. Daržinskaitė. Viršelio dailininkas J. Petrauskas. Spausdino „Aušros“ spaustuvė Kaune. Tiražas – 3000 egz. Kaina sutartinė.

NERINGA 1994. Sukaktuvinis „Neringos“ stovyklos leidinys 25-mečiui paminėti. 30 psl. Ilustruotas, daugintuvu atspausdintas. Redaktoriai – M. Gudinskas ir R. Ilgutytė.

Filatelistų draugijos „Lietuva“ biuletenis nr. 1(127), 40 psl. ir viršeliai. Red. J. Variakojis. Gauna dr-jos nariai, sumokėję \$10 nario mokestį. Kai kurie straipsniai anglų kalba. Adresas: K. Rožanskas, 3450 W. 62nd St., Chicago, IL 60629, USA.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St. Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 8 v.v.; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	5.00%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	5.75%
3 metų term. indėlius	6.25%
4 metų term. indėlius	6.50%
5 metų term. indėlius	6.50%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.50%
1 metų GIC-met. palūk.	6.75%
2 metų GIC-met. palūk.	7.50%
3 metų GIC-met. palūk.	7.75%
4 metų GIC-met. palūk.	8.00%
5 metų GIC-met. palūk.	8.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.50%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	6.75%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	8.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	8.25%
Taupomąją sąskaitą	3.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.75%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo 8.50%

Sutarties paskolas nuo 8.50%

Nekiln. turto paskolas:

Su nekeičiamu nuosimčiu

1 metų 8.50%

2 metų 9.00%

3 metų 9.50%

Su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ir 3 metų 6.75%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 Kasd. pal. taupymo sąsk. 3.75% Kasd. pal. čekių sąsk. iki 1.75% Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Pardavus pignines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 56 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- ŽIUVINTUVUS
- KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

BALTIC CONSTRUCTION

Remontas ir nauja statyba gyvenamųjų namų, parduotuvių, restoranų, įstaigų ir vasarnamių

- stalių darbai
- vidaus sienų įdėjimas
- dažymas
- elektros įvedimai
- vandentiekio sistemos įvedimas
- stogai
- įvairūs cemento darbai
- kiemų sutvarkymas
- prieplaukos
- garažai
- tvoros
- židiniai
- virtuvės, vonios remontas ir apdaila
- rūšių įrengimas
- šildymo ir vėsinimo sistemų įvedimas
- plytelių įdėjimas
- pataisymai ir pritaikymai pagal inžinierių ir senelių poreikius
- nuosavybių priežiūra
- 18 metų patirtis
- Nemokamas įkainavimas
- Speciali kaina rudens ir žiemos laikotarpiui

Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto.

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 416-251-4864, 416-251-4025, 416-251-4824
Namų: 905-277-0814

2334 Lakeshore Boulevard West, antras aukštas
Toronto, Ontario M8V 1B6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS
• ĮVARIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kulavičienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windsor – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI
tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED
3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Lietuvos sporto federacijų vadovai ir dalis užsienio atstovų konferencijos metu Vilniuje 1994 m. liepos 4 d. aptaria V-jų PLS žaidynių varžybinius bei finansinius reikalus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS.
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5.
telefonas (416) 766-5367

V Pasaulio lietuvių sporto žaidynių nuostatai

Lietuviai – viena iš tautų, kuri labai myli, gerbia ir vertina savo senolių kraštą, jos papročius ir istoriją.

Sportas – kilni ir graži priemonė, padedanti įkūnyti mūsų norus susitikti, rungtyniauti ir bendrauti.

1938 m. Kaune buvo surengta Pasaulio lietuvių tautinė olimpiada. 1978 m. Toronto (Kanada) įvyko Pirmosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, skirtos Lietuvos nepriklausomybės 60-mečiui ir Pirmosios pasaulio lietuvių tautinės olimpiados 40-mečiui.

Po penkerių metų (1984 m.) antrosios žaidynės surengtos Čikagoje (JAV), trečiosios (1988 m.) Adelaidėje (Australija).

1991 metais į Ketvirtąsias pasaulio lietuvių sporto žaidynes pakvieta atgimusi ir laisva mūsų protėvių žemė Lietuva.

Prisimindami gražius ir neblėtančius susitikimus bei vieningą visų lietuvių pagėdavimą, maloniai kviečiame 1995 m. liepos 30 – rugpjūčio 5 d. visų pasaulio šalių lietuvių į sporto šventę mišioje ežerų ir pušynų žemėje Lietuvoje.

Vykdydami šį gražų norą, mes siūkiame:

- padėti pasauliui gyvenantiems lietuviams susitikti ir paviešėti tėvų žemei, širdimi ir dvasia pajusti mielos tėvynės alsavimą, prisiminti savo tautos papročius, susipažinti su istorinėmis, kultūrinėmis, sportinėmis bei kitomis reikšmingomis mūsų tėvynės relikvijomis;
- plėtoti glaudesnį bendradarbiavimą tarp įvairių šalių lietuvių sporto organizacijų, pasidalinti sporto varžybų organizavimo patirtimi, sportininkų rengimo praktika, sudaryti galimybę mėgstantiems sportą pasaulio lietuviams susipažinti ir susidraugauti;
- propaguoti pasaulio lietuviams sportą.

I. Žaidynių vykdymo laikas ir vieta. V-tosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės vykdomos 1995 m. liepos rugpjūčio 5 d.d. (pagrindiniai Vilniuje). Iškilmingas žaidynių atidarymas įvyks 1995 m. liepos 30 d. Vilniuje. Žaidynių uždarymas – 1995 m. rugpjūčio 5 d. Kaune.

II. Vadovavimas žaidynėms. V pasaulio lietuvių sporto žaidynes vykdys Lietuvos respublikos vyriausybės patvirtintas organizacinis komitetas. Praktinę pasirėngimo žaidynėms veiklą vykdys žaidynių organizacinis štabas.

Sporto šakų varžybas organizuoja ir vykdo Lietuvos atitinkamų sporto šakų federacijos ir sąjungos kartu su varžybų vykdymo vietų savivaldybėmis. Tiesiogiai žaidynių varžyboms vadovauja sporto šakų federacijų ir sąjungų sudarytos teisėjų kolegijos.

V pasaulio lietuvių sporto žaidynės vykdomos bendromis Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos respublikos vyriausybės, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto, ŠALFAS, ALFAS ir kitų sporto organizacijų bei remėjų pastangomis.

GRAŽINA PLIOPLYTĖ-ŠEIBOKIENĖ ir jos vyras SIMONAS ŠEIBOKAS – sportininkai iš Lietuvos, dalyvavę V-siose vandens sporto pasaulio pirmenybėse Montrealyje 1994 m. liepos 4-10 d.d. Nuotra. Sig. Krašausko

III. Dalyviai ir varžybų vykdymo sąlygos. V pasaulio lietuvių sporto žaidynėse kviečiami dalyvauti visų pasaulio kontinentų lietuvių nepriklausomai nuo lyties, pilietinės ir tikybės. Žaidynėse gali dalyvauti ir mišrių šeimų atstovai, sugebą pasireikšti vienos ar kitos pagal žaidynių programą numatytos sporto šakos varžybose. Dalyvių amžius nurodomas atskirų sporto šakų varžybų nuostatuose. Už žaidynių dalyvių sveikatos būklę atsako komandų vadovai. Kai kurių sporto šakų varžybos bus vykdomos ir asmenims, iš tikrųjų negalios (invalidams, akliems ir silpnaregiams).

Žaidynėse numatoma vykdyti šių sporto šakų varžybas: 1. Aviacijos sporto, 2. Badmintono, 3. Biliardo, 4. Buravimo, 5. Dviratčių sporto, 6. Fechtavimo, 7. Futbolo, 8. Jodimo sporto, 9. Kalnų slidinėjimo, 10. Ledo ritulio, 11. Lengvosios atletikos, 12. Plaukimo, 13. Rankinio, 14. Regbio, 15. Slidinėjimo, 16. Sportinių šokių, 17. Sportinės žiūklės, 20. Stalo teniso, 21. Svarsčių kilnojimo, 22. Šaudymo (stendinio ir kulkinio), 23. Šachmatų, 24. Teniso, 25. Tinklinio.

Individualios ir komandinės varžybos vykdomos pagal tarptautinėms taisyklėms remiantis atskirų sporto šakų federacijų ir sąjungų parengtus varžybų nuostatus. Varžybose dalyvauja sporto šakų, klubų, kolektyvų, sporto mokyklų komandos, atsižvelgiant į kiekvienos šalies, dalyvaujančios žaidynėse, pagėdavimus.

Lietuvos respublikos sportininkų atranką į žaidynes vykdo sporto šakų federacijos ir sąjungos. Jos numato varžybų vykdymo sistemą, kuri išreiškiama varžybų nuostatais.

Galutiniai sporto šakų nuostatai bus pateikti iki 1995 m. vasario 15 d. suderinus su visų pasaulio šalių sporto organizacijomis. (Bus daugiau)

Maloni pažintis
Montrealyje vykusiose 1994 m. liepos 4-10 d.d. penktosiose vandens sporto šakų veteranų pasaulio pirmenybėse dalyvavo trys sportininkai iš Lietuvos. Ten iš viso jų buvo susirinkę net 3473, kurie atstovavo 41 kraštui.

Sėkmingiausiai iš lietuvių pasirodė buvusi olimpietė (1972 m. Miunchenas), o taip pat Europos veteranų čempionė ir buvusi Lietuvos rekordininkė kauniečių Birutė Užkuraitytė-Statkevičienė. 40-44 m. amžiaus grupėje ji 200 m. kompleksini plaukimą atliko per 2 min. 55.63 sek. ir tapo pasaulio vicečempione. Ji laimėjo dvi ketvirtąsias vietas, taip pat dar dvejose rungtyse pateko į pirmuosius aštuntukus.

Sekanti medalistė šiose varžybose taip pat kauniečių Gražina Plioplytė-Šeibokiene, 50-60 m. amžiaus grupėje, suoliuose į vandenį pasiekė ketvirtąją vietą. Apdovanojimai buvo skiriami pirmąsias penkias vietas užėmusiems sportininkams.

Simonas Šeibokas, 52 m. amžiaus, plaukęs 50 m. laisvu stiliumi, savo amžiaus grupėje iš 80 dalyvių šioje rungtyje buvo 36-tas.

Gražinai ir jos vyrui Simonui Šeibokams, kaip jėgų treneriams, buvo suteiktos specialios apdovanojimai.

bokams, kaip jie patys išsireiškė, šiose pasaulinio masto varžybose dalyvauti ir po jų paviešėti Kanadoje padėjo iškviestas ir šeimyniška globa tetos Saulės ir tetėno Balio Sakalų, žinomų visuomenės veikėjų, torentiečių. Atsiradus progai, su šiais sportininkais teko susipažinti ir pasikalbėti. Abudu nuo pat jaunystės iki "veteranų amžiaus" sportui buvo ištikimi, o jų pasiekimai verti dėmesio.

Gražina pradėjo sportuoti būdama 15-metė, ir jos pasirinkta šaka buvo suolių į vandenį. Daug įtakos jai darė to meto mokytojai Rainys, Navickas ir Aldona Kaveckaitė-Piypnienė, tuometinė Sov. Sąjungos rinktinės dalyvė, meninės gimnastikos specialistė. 1958 m. Sov. Sąjungos moksleivių spartakiadoje Tbilisje suoliuose į vandenį nuo 3 metrų trampyno tapo čempione. Gražina yra baigusi Kūno kultūros institutą Kaune ir mokytoja Radvilėnų vidurinėje mokykloje.

Simonas Šeibokas mokėsi Panevėžyje ir buvo aktyvus keliose sporto šakose. Brendo Viliaus Vario kojo, buvusio gabaus sportininko ir puikaus pedagogo, prižiūrimas. Su moksleivių futbolo rinktinė, Sov. Sąjungos spartakiadoje Maskvoje 1960 m. laimėta IX-toji vieta, ir ji buvo laikoma garbinga. Baigęs Kūno kultūros institutą Kaune, jis įsigijo futbolo specialybę. Žaidė Kauno "Atleto" komandoje ir buvo jos kapitonas. Du kartus laimėta Kauno ir 1962 m. respublikos čempionatas.

Vėliau pakviestas, ketverius metus žaidė Vilniaus "Žalgirio" meistrų komandoje. Po "Žalgirio" šešerius metus žaidė Vilniaus "Pažangos" klube, o persikėlus į Kauną, užbaigė aktyviąją futbolo žaidėjo karjerą. Simonas taip pat žaidė ir ledo ritulį. Jis 20 metų buvo vienu iš pagrindinių ledo ritulio teisėjų. Kanados lietuviams ledo ritulininkams, Simonas pažįstamas iš IV-jų PLS žaidynių, ledo ritulio varžybų Elektrėnuose. Užkalbinus mūsų šalis, jie visuomet maloniai kalba apie tą susitikimą su Simonu Šeiboku.

Toks šių dviejų, vyro ir žmonos, kaip sportininkų ir sporto auklėtojų, sportinio gyvenimo kelias. Sig. K.

Skautų veikla

Rugsėjo 24 d. tuojau po Maiorono mokyklos pamokų "Rambynas" ir "Satrijos" tūntų registracija ir po jos mokyklos salėje vyks tūntų veiklos žiemos sezono atidarymas. (Atidarymo rugsėjo 25 d. nebus). Skautai-tės dalyvauja uniformuoti. Kviečiami visi tėveliai. Pasižymėję "Romuvą" stovyklautojai sulauks staigmenų.

"Romuvos" stovyklavietės didžiajam pastatui su virtuve po 31 metų reikia jau naujo stogo. Valdya, tūntininkai, ir rajono vadai rūpinasi, kaip suteikti lėšų šiam darbui, kurį reikėtų atlikti šį rudenį. M.

Šypsenos

Užburtasis ratas

— Sakyk, kumute, — tarė peiltytė savo kaimynei, — kaip tu supranti tokius reiškinius: mes bijome vyrų, vyrai bijo savo žmonų, o žmonos bijo mūsų...

Geriausieji metai

Žurnalistas klausia kino žvaigždę:

— Jūsų nuomone, kokie 10 metų yra patys geriausi moters gyvenime?

— Koks klausimas! — atsako žavi persona. — Tarp 28 ir 30 metų!

Nesuprato

Į įstaigą atėjo nepažįstamas.

— Na, kaip reikalai? — kreipėsi į skyriaus vedėją. — Geri?

— Geri po truputį... — sumišo vedėjas ir paraudo. — O iš kur jūs žinote?

Parinko V.B.

Knygų riškla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus.

A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.00% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
5.75% už 2 m. term. indėlius
6.25% už 3 m. term. indėlius
6.50% už 4 m. term. indėlius
6.50% už 5 m. term. indėlius
6.50% už 1 m. GIC mėn. palūk.
6.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
7.75% už 3 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
8.25% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.75% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
6.75% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
7.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
8.25% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.75% už OHOSP (variable rate)
3.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
3.75% kasd. pal. čekių sąsk. virš 10,000
2.50% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo 7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu

1 metų 7.75%
2 metų 8.50%
3 metų 8.75%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu

1, 2 ar 3 metų 6.60%
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 100 milijonų dolerių

MasterCard Kredito kortelė

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidas. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operates & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda. (Cumis & The Co-operates).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

GELIŲ PARDUOTUVĖ VICTORIA

416 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2N2
(prie Turner & Porter laidotuvių namų).

Rožės ilgais kotais \$19.95 už tuziną, normalaus dydžio \$9.95 už tuziną. Paruošiamie gėlos (vairiams progoms – vestuvėms, laidotuviams ir t.t. Prienamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai. Skambinti tel. 536-1994

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas.
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus
- viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui tel. 416-370-3539 Toronto
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

DAIVA DALINDA, BBA, Broker Tel. (416) 231-5000

Amerikos didžiausia namų pardavimo įstaiga plečiasi Kanadoje!

Islington-Kingsway Realty Inc.
Prezidentė, turinti 14 metų patyrimą, jums sąžiningai patarnaus.

Nemokamas namo įvertinimas.

2908 Bloor Street West, Etobicoke, Ontario M8X 1B6 FAX (416) 233-2713

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-905-434-1847 FAX 1-905-728-5745
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atskirai, jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

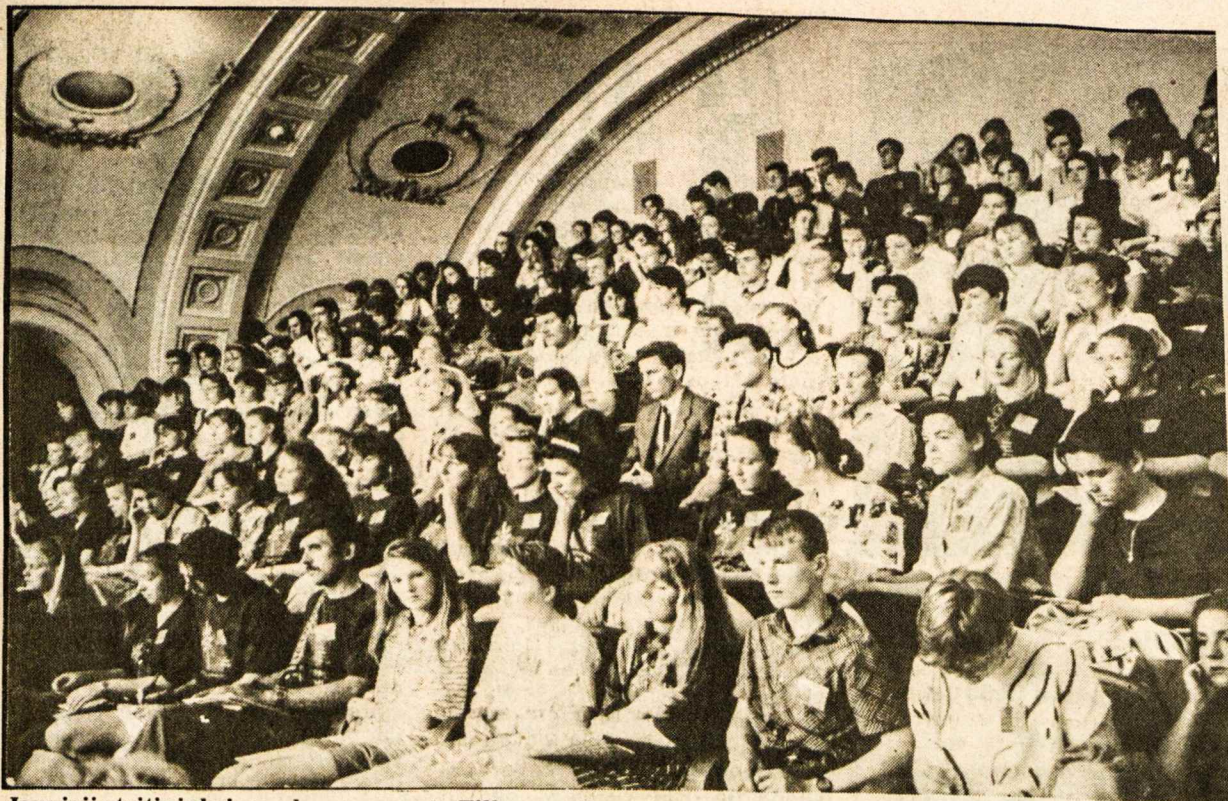
KELIONĖS Į LIETUVĄ
visuomet geriausiomis kainomis per Amsterdamą, Berlyną, Frankfurtą, Helsinkį, Kopenhagą, Londoną, Paryžių, Varšuvą arba kitomis jūsų pageldaujamomis oro linijomis. Didelis pasirinkimas. Labai greitai parvežam viešnagelį jūsų gimines iš Lietuvos.

KALĖDINĖ KELIONĖ
per Kopenhagą. Nakvynės nereikalingos. Išskrendam gruodžio 20 – grįžtam sausio 4. Teiraukitės! Sumokėjusiuose iki rugsėjo 15 d. – didelė nuolaida!

KELIONĖS Į VISUS KITUS KRAŠTUS.
TEIRAUKITĖS APIE ĮVARIUS BILETŲ IŠPARDAVIMUS. Del smulkesnės informacijos kreipkitės trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 5 v.p.p. į Algį Medelį asmeniškai arba kasdien nuo 9.30 v.r. iki 6 v.v. į Mariją (angliškai, rusiškai arba lenkiškai).

UNITY TRAVEL, 1558 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A4
Tel. 416-538-6570 FAX 416-538-9657

ALGIS MEDELIS

Jaunieji ateitininkai savo kongreso metu Filharmonijos salės balkone Vilniuje 1994.VII.15 Nuotr. Alf. Laučkos

SKAITYTOJAI PASISAKO

KLaida

„TŽ“ 1994 m. rugpjūčio 23 d. laidos straipsnyje „Gyvenimas pagerės“, padariau klaidą. Išspausdinta Nijolė Mandekytė; turi būti Nijolė Mandekytė. Už klaidą atsiprašau. Prancėvičius, Parina, OH

NE GIMINĖS

Perskaityti „TŽ“ liepos 19 d. nr. 29, psl. 4 apie Červenės aukų pagerbimą, radau neteisingą laikraščio duotą informaciją, kad iš Britanijos Oksfordo universiteto atvykęs prof. M. Giedraitis buvo sūnus Lietuvos kariuomenės plk. Balio Giedraičio, kuris buvo nužudytas Červenėje.

Plk. Balys Giedraitis turėjo vieną sūnų Vytautą, kuris buvo mano vyras ir yra miręs 1991 m. Su prof. M. Giedraičiu mano buvęs vyras ir jo tėvas jokių giminių ryšių neturėjo.

Aniceta Giedraitienė, JAV

BRAVO!

BRAVO Genovaitė! Gustaitė! už reportažą „Dainų šventės savaitės sostinėje“ („TŽ“ 1994.VIII.16). Perskaitęs jautriai išgyventą, lengvai skaitomą detalių rašinį pasiūtau lyg ten dalyvavęs. Gal pats nebūčiau nė pastebėjęs „nepraustų burnių“ iš TV ir „Respublikos“ dienraščio...

BRAVO „TŽ“ už reportažą ir ambasadoriaus, dr. A. Eidinto straipsnį ten pat. Skaitytojui jau pabodo kančia, skausmu ir baimė persunkti laiškai, straipsniai ir net vedamieji.

BRAVO ambasadoriui dr. A. Eidintui už jo drąsą straipsnyje pripažinti savo partinę priklausomybę sovietmečiui. Ar tai nebus pirmas toks atvejis? Zubas, St. Catharines, Ont.

DAUGIAU GRAŽIŲ PAVYZDŽIŲ

Lankydami Lietuvoje, turėjau progos pasidžiaugti žmonėmis ir gražiais jų išgyvenimais. 1994 m. birželio 17-19 d. viename Zanavykijos kaime vyko giminių suvažiavimas, pamaldos šventovėje, trijų kryžių šventinimas ir vaišės vienoje išlikusioje sodyboje netoli Sintautų, Šakių rajone. Čia dalyvavo daugiau kaip 50 žmonių.

Ši Leopoldės kaimo sodyba ir trobesiai buvo pastatyti Prano ir Agutės Steplaičių. Jie ten išgyveno karo ir pokario sunkumus, okupaciją. Agutė verkdamas pasakojo kaip ji su vaikais buvo pastatyta

prie sienos ir stribų gąsdinama, kad bus sušaudyti, jei nepasakys, kur jos vyras buvo išėjęs. Išliko gyvi, išlaikė visą spaudimą, neįsivėlė į jokią politinę pinklę, užaugino 4 vaikus ir 9 vaikaičius. Dar ir šiandien Agutė viena, tvarko mažą ūkį, likusį po vyro mirties. Reikia apžiūrėti dvi karves, pulką vištų, žąsų, kalakutų ir du šunis. Ji gyvena čia viena, jau peržengusi 70 m. amžiaus. Vis dar padeda vaikams ir vaikaičiams. Jos giliu tikėjimu ir pastangomis buvo suorganizuota čia pastatyti tris kryžius garbingų tėvų, tėvukų bei kitų mirusių giminių prisiminimui. Jie paliko savo vaikams tauraus lietuvių charakterio, darbštumo, doros ir teisingumo pavyzdį.

Aš tikiu, kad yra ir daug daugiau vėrų paminėti ir pagerbti vyresnio amžiaus tėvų bei senelių. Juos galėtų spaudos darbuotojai surasti, pamatyti, apklausinti ir parodyti jaunajai kartai kaip gerus sekinius pavyzdžius. Ne viskas ten blogai – yra ir gerų prosvaisių Lietuvoje.

R. Steplaitis, Barrie, Ont.

IŠ LAIŠKO KANADIČIUI

Labiausiai mes dėkingi Jums už Jūsų nuolatinį rūpestį mumis, už norą būti kartu visuose mūsų reikaluose. Ypač mus stiprina Jūsų malda, nes be Viešpaties pagalbos ir malonės uždumstume šioje bolševikinėje dumblynėje. Turiu omenį ir šeimą, ir visus mūsų kasdieninio gyvenimo reiškinius. Matant, kaip pačia gru-

Testamentiniai palikimai

Iškeliaujantiems į amžinybę kyla klausimas, kam palikti savo santaupas. Neužmirština, kad tarp įvairių fondų, lietuviškų institucijų bei organizacijų yra jau 40 metų sulaukę „Teviškės žiburiai“ – plačios apimties savaitraštis. Rašydami savo testamentus, neužmirškite ir jo. Iškeliauja tautiečiai ir anapus vienas po kito, o „Teviškės žiburiai“ lieka šviesti ir toliau. Mažėjant tautiečių skaičiui, jie reikalingi vis didesnes paramos, ypač nuolat kylant paruošimo ir spausdinimo išlaidoms. Testamentinis palikimas „Teviškės žiburiams“ bus prasminga parama ir visai lietuviškai veiklai. Adresas: „Teviškės žiburiai“, 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont., L5C 1T3, Canada. LEIDĖJAI

žiuo „Krikščioniškoji demokratija Lietuvoje“, planuojame ir daugiau. Bet viskas susiję su finansais. K. Kryževičius, Vilnius

PENSININKAS IŠ AUSTRALIJOS

Aš džiaugiuosi jūsų „Teviškės žiburiai“. Tai tikrai vienas įdomiausių laikraščių išeivijoje. Aš jums siunčiu už laikraščio prenumeratą (oro paštu) \$120 kan. dol. čekį. Kiek žinau, laikraštis (oro paštu) kainuoja \$115, penki doleriai – mažą auką, nes esu jau keturiolika metų pensininkas. Daugiau paaugoti negaliu, nes aš dar skaitau ir iš Lietuvos, ir du australiškus. Tai Australijoje leidžiami lietuviški laikraščiai. Juozas Manikauskas, Australija

KANDIDATŲ KLAUSIMU

Rinkimai į KLB Toronto apylinkės tarybą spalio 16 d. turėtų pagaliau išjudinti apmirusį šios didelės apylinkės bendruomeninį gyvenimą. Kad tai įvyktų, pirmausia reikia pasirūpinti tinkamais kandidatais, kurie išrinkti nebijotų imtis atsakomybės ir nesikratytų pareigų valdyboje. „TŽ“ 34 nr. paskelbta rinkiminė komisija. Atrodo, kad apseinama be nominacijų komisijos, kuri specialiai rūpintųsi kandidatų parinkimu ir kvietimu. Kai laukia, kad kažkas „kiekvienas“ siūlys kandidatus, tai gali ir nesusilaukti. O patikėti viską veikiančiom organizacijom taip pat „rizikinga“, nes žmogus gali būti geras savoj organizacijoj, bet pasyvus bendruomenės veikloje. Rimtai žiūrint, rūpestis turi būti didesnis, negu tik paskirti vietų užėmimas.

P. Rikantas, Torontas

ŠOVINIZMO VARTAI

Po malonaus vieną valandą trukusio skrydžio nusileidom Varšuvą. Tai, kas čia atsitiko, aptemdė visą kelionės žavesį. Kadangi taip toli skridau pirmą kartą, dėl patyrimo stokos nuėjau ne tuo keliu, patekau šiaip maitinės sienos, o mano bagažas liko kitapus. Bandžiau grįžti ir pasiimti bagažą, bet darbuotojai nepraleido, nes pase nėra Lenkijos vizos. Negalėjau pasiimti savo bagažo ir dar bilieto tolimesniam kelionės pratęsimui į Torontą. Jei ne kunigas Viktoras, nežinau ar būčiau galėjusi keliauti toliau. Jis mokėjo lenkų kalbą ir išmaldavo vieną darbuotoją, kad man padėtų. Greita sėdinti mergina kurstė tarnautoją, kad nepadėtų, nes aš kalbanti rusiškai. Prisiminiau studijų laikus, kad mes kasėm bulves Vilniaus rajone. Nemokejom tada ne tik lenkų, bet pakankamai gerai ir rusų kalbos. Kalbėjome tik lietuviškai. Kolūkio pirmininkas lenkas mūsų kalbą pavadino lojimu ir reikalavo, kad mes kal-

bėtume rusiškai. Taigi lenkai mus vertė kalbėti rusiškai, o dabar verčia – lenkiškai. Mes galvojame, kad Lenkija – tai vartai į Vakarų, bet per tuos vartus eidami, susiduriame su lenkišku šovinizmu. Malonu buvo Vilniaus geležinkelio stotyje, kur be vargo susikalbėjau lietuviškai, ko prieš keletą metų nebuvo. Danutė Ulienė, laikinai Toronte

Prašo pagalbos

Bronislava Skulskienė, valstietė, katalikė, 6 vaikų motina, vyras žuvęs. Pirkta ūkį ir visą turėtą turtą buvusi komunistinė valdžia atėmė – suvisuomenino ir iki šiol negrąžino.

Dėl skaudžių pergyvenimų, ne dėl savo kaltės atsidūrusi sunkiose materialinėse sąlygose moteris susirgo, ir liga sparčiai progresavo – vystėsi koronarinių arterijų sklerozė – išeminė širdies liga. Vietos gydytojai perspėjo, kad ilgiau delsiant moterį gali ištikti staigi mirtis ir patarė gydymui vesti į užsienį. Sutarėme, kad gydymas bus Vokietijoje, bet tam reikėjo daug pinigų, o jų neturėjome.

Moteris, kaip gydytojai ir buvo sakę, beedama pargriuvo ir iš karto jau visiems laikams. Šeši vaikai paliko be motinos. Vaikai jau suaugę, bet ir dideliems vaikams dabar labai trūksta motinos.

Motinos laidotuvės, kapo įrengimas, paminklo pastatymas, slaugymas ir medicininė priežiūra (kol motina buvo gyva) vaikams kainavo 26,000 JAV dolerių. Pini-gus skolinu. Dabar, suprantama, skolą reikia grąžinti, o pinigų neturi nė cento. Ir tai baisu.

Todėl aš ir kreipiuosi į Kanados pasiturinčius žmones, prašydama paaugoti B. Skulskienės vaikams nors kiek pinigų.

Siųsti per banką: Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC), Head Office Commerce Court, Toronto, Ontario M5L 1H1, Canada. Account No. 18-10812(06400023) 073828 in the name of State Commercial Bank of Lithuania in favour of Skulskis Juozapas, Telšiai, Kęstučio 15-48 Lithuania No. 9070891.

Grynais pinigais paštu: Juozapas Skulskis, Kęstučio g. 15-48, 6610 Telšiai, Lithuania.

Kadangi Lietuvoje visaip atsitinka, todėl prašytume tuos žmones, kurie paaugos pinigų, siųsdami grynais pinigais per paštą ar per banką, trumpu laiškeliu pranešti J. Skulskiui, kad dovana išsiųsta.

Iš anksto dėkojame už aukas.

Marija Čiuteikienė, buvusi Br. Skulskienės slaugė, ir 6 jos likę vaikai

Dantų gydytoja Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (1 pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416-530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
763-5677

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2

Weston, Ontario M9N 1J2
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 240-0594
(24 valandas)

FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

1579 Bloor St. West,
Toronto, Ontario
M6P 1A6

Istaigos telefonas
(416) 532-3443

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo „Lietuvos“ viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 61 71 62
Fax (3702) 22 63 68

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų
vertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRAUDA
Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

**Nekilnojamas
turtas**
Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

**Nekilnojamo
turto
įkainojimas**
– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661
FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys „Better Business“ biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

AUDRA
travel & CRUISES
CORPORATION

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

Kelionės į Lietuvą!

Geriausios kainos, patogiausios lėktuvai.
Užsakantiems bilietus su FINNAIR rugpjūčio mėn. – nuolaida.
Smulkesnių žinių teiraukitės tel. 416-533-8443.

Kelionės laivais:

SPECIALIOS dietos grupės – 7 dienos į Karibų salas:
1. Lapkričio 5 d. Ms „Norway“;
2. Gruodžio 4 d. Ms „Dreamward“.

Geriausia dovana mylimiesiems Valentino dienos proga
„LOVE BOAT“

7 arba 14 nuostabių dienų Karibų jūroje.
Išvyksta 1995 m. vasario 11 d.
Užsisakykite dabar, vietų skaičius ribotas.

Mūsų biure Jūs galite užsakyti:

- Išvyktumus bei keliones giminėms atvykti į Kanadą
- Sveikatos ir kelionių draudimus
- Persiųsti pinigus ir vaistus giminėms
- Keliones lėktuvais bei traukiniais
- Keliones pramoginiams laivams
- Keliones į Floridą ir kitus šiltus kraštus
- Keliones į sveikatingumo sanatorijas

Pensininkams nuolaida

VISAIS ŠIAIS KLAUSIMAIS SKAMBINKITE:

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

ŠVENČIAME JONINES Vasario 16 gimnazijoje

Nuotr. M. Smitienės

GINTARAS EXPRESS

1968 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 3K9
(Prie High Park požeminės stoties).

Tel. (416) 604-4400, FAX (416) 604-9748.

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda \$7.00 plus \$14 pristatymas
arba
1 kg \$1.20 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg \$5.50 plus \$14 pristatymas

Siuntiniai priimami bet kokiame įpakavime. Ir laivu, ir lėktuvu siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.

Visi Jūsų siuntiniai, siunčiami per GINTARAS EXPRESS nemuituojami. Siūlome Jums šventines gėlių puokštes bei paruoštos maisto siuntinius iš Kanados ir Vakarų Europos šalių produkciją.

Kelionės į Lietuvą ir iš Lietuvos: nuo \$1050

Mūsų darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v. (pirmdieniais-penktdieniais); 10 v.r. – 4 v.p.p. (šeštadieniais).
Mūsų atstovai: Kitcheneryje, Waterloo, Guelph, Cambridge Lolita arba Armandas, tel. 519-571-9422; Hamilton: Alfredas Zorkus, tel. 905-522-9966; Londone: Jonas Naruševičius, tel. 519-657-1751; Delhi: Pranas, Teresė Pargauskai, tel. 519-468-2163; MONTREALYJE: Žaklina, Maris Kemzane, tel. 514-637-9495.

NAUJOS PASLAUGOS: atliekame įvairius vidaus ir lauko namų remonto darbus – sienų statymo (drywall), elektros, vandentiekio, keramikinių plytelių klojimo, dažymo, stogų ir įtietvamzdžių dengimo. Taip pat statome priestatus, verandas, įrengiame vonias ir pirtis.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Rugpjūčio 27, šeštadienį, pakrikštytas Valdo ir Marijos (Pietryk) Drūčių sūnus Robertas.

— Ateinantį sekmadienį bus renkama antroji rinkliava Kanados vyksų reikalams.

— Parapijos choras savo naująjį veiklos sezoną pradės rugsėjo 11, sekmadienį. Tą dieną visi choristai renkasi 10 v.r. į repetitijų kambarį pasirošti giedojimui per 11 v.r. Mišias. Kviečiame buvusius choristus ir naujus asmenis chorąn įsijungti.

— Vaikučių choras savo veiklą pradeda rugsėjo 18, sekmadienį. Po 9.30 v.r. Mišių visi choristai ir norintieji į chorą įstoti renkasi antroje Anapilio salės aukšto esančiame repetitijų kambarielyje.

— Šv. Jono lietuvių kapinių vadovybė prašo tų, kurie nori statyti kryžius ar kopylėles kapinių kryžių kalne, registruotis kapinių raštinėje.

— Mūsų parapijos šventė šiais metais bus švenčiama rugsėjo 25, sekmadienį, 3 v.p.p. Pamaldas laikys ir Sutvirtinimo sakramentą teiks vysk. Paulius Baltakis, OFM. Po pamaldų bus parapijos vaisės, kurių metu bus pagerbtas vysk. P. Baltakis, švenčiantis vyskupavimo dešimtmetį, ir mūsų ilgametis parapijos choro vadovas muz. Stasys Gailevičius, švenčiantis savo amžiaus devyndešimtmetį.

— Mišios rugsėjo 11, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Bernardą Petkevičių, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 11 v.r. už a.a. Feliksą Noreiką.

Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos rugsėjo 11, sekmadienį, 9.30 v.r. Jas laikys kun. Mark Kirsons.

— Parapijos moterų draugijos susirinkimas rugsėjo 11, sekmadienį po pamaldų parapijos salėje. Bus aptariama metinė veikla. Kviečiame visas moteris dalyvauti.

— Pamaldas rugsėjo 18 d. laikys kun. J. Calitis; rugsėjo 25 d. kun. A. Žilinskas.

— Parapijos klausimais prašome kreiptis į valdybos pirmininką E. Steponą tel. 416 622-5896 arba sekretorių P. Šturmą tel. 905 274-3529.

V.D.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje rugsėjo 5 d. dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Marius Turutis iš Lietuvos, Groatė ir Juras Palukaičiai, (skulptoriaus M.K. Čiurlionio provaikaitis) iš Kivlandio, O.H. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos pirm. V. Dauginis.

— LN valdybos posėdis įvykė rugsėjo 15, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Svetainė "Lokys" dabar atidaro nuo 11 v. ryto.

Aukos slaugos namams

— A.a. Juozo Birgelio atminimui aukoją \$40 - Vanda Balnienė.

Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba švietimo tiesiog: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

A. a. Elzbietai Valantiejienės atminimui, užjausdama brolių Praną Augaitį ir visą jo šeimą, St. Matulevičienė "Tėviškės žiburiams" aukoją \$25.

A. a. Janinos Paketurišienės atminimui, reikšdamas užuojautą jos vyriui Stasiui Paketuriui, K. Girmys "Tėviškės žiburiams" aukoją \$25.

A. a. Elzbietai Valantiejienė mirus, užjausdama brolių Praną Augaitį ir jo šeimą, J. ir D. Kaunaitės "Tėviškės žiburiams" aukoją \$30.

Mūsų mylimo sūnaus lakūno a.a. Leonardo Žilvyčio mirties atminimui (jis žuvo lėktuvu nelaimėje 1991 m. rugsėjo 18 d.) Alina ir Kazys Žilvyčiai "Tėviškės žiburiams" aukoją \$100.

Wasagos Gerojo Ganytojo šventovei paaukėjo: kėdes prie altoriaus — V. A. Ulbinai; smėlį įrengimui autoaiškštės prie šventovės — M. V. Vaitkai; \$100 — B. J. Sriubiskiai.

Anapilio autoaiškštės vajui aukoją: \$100 — P. A. Bridickai, J. J. Šarūnai; \$50 — E. Girėnienė.

MOTERIS iš Suvalkų trikampio ieško bet kokio darbo. Skambinti tel. 416 236-9071 Birutei.

ŠEIMA ieško išsinuomotį namą Toronte ar jo apylinkėse. Skambinti tel. 905 427-8239 Vytautiui.

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West, Etobicoke, Ontario M9A 1C2

Bus.: (416) 231-3000 (24 hr.)

Res.: (416) 231-4937

Fax (416) 231-6993

Skubiai parduodamas 3-jų miegamųjų atskiras namas Niagara Falls mieste. Didelis sklypas 45'x185'. Kaina \$128,000. Skambinti T. Stanuliiui tel. 416 231-3000; namų tel. 416 231-4937.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Berniukai ir mergaitės, kurie jau yra priėję prie Pirmos Komunijos, kviečiami įsijungti į Mišių tarnautojų eiles, skambinant Mišių tarnautojų tvarkytojui Jonui Didžbaliui, tel. 239-6764.

— Ateitininkų agapė, naujos sezono veiklos atidarymas įvyks rugsėjo 25 d. po 10.15 v.r. Mišių T. Bernardino saliuokėje. Agapėje dalyvaus J.E. vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir padarys pranešimą apie Lietuvoje įvykusį ateitininkų kongresą ir apie lietuvių veiklą Kaliningrado (Karaliaučiaus) krašte.

— Praeitą trečiadienį, rugpjūčio 31, palaidotas a.a. Petras Jakubauskas, 80 m. amžiaus.

— Vaikučių ir jaunimo chorai, kuriems vadovauja D. Viskontienė, pradės naujo sezono veiklą su giedojimu mūsų šventovėje rugsėjo 25 d. per 10.15 v.r. Mišias. Po Mišių — repetitija muzikos studijoje. Kviečiame jaunimą įsijungti į vieną ar kitą jaunimo chorą.

— Parapijos choro šio sezono pirmoji repetitija — rugsėjo 8 d., 7 v. muzikos studijoje.

— "Volungės" choras pradeda repetitijas šį penktadienį, rugsėjo 9, 7 v.v. parapijos patalpose. "Volungės" choras giedos mūsų šventovėje rugsėjo 18 d. per 10.15 v.r. Mišias.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja P. Jurenas, o jam talkina H. Žiogarys, pradės veikti rugsėjo 11 d.

— Rugsėjo 3 d. pakrikštytas Julien-Julijonas, Dominique ir Egles Daivos (Procuitaitės) Denis sūnelis.

— Mišios rugsėjo 11, sekmadienį, 8.30 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.20 v.r. — už a.a. Stasį Černiauską; 10.15 v.r. už a.a. Stanislovą Jukevičių, a.a. Anelę Januškiene, a.a. Emą ir Juozą Janušaičius; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

A. a. Kazimiero Otto, buvusio "TŽ" spaustuovės vedėjo, paminklas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje pašventintas 1994 m. rugsėjo 3 d. Gedulines Mišias Lietuvos kankinių šventovėje atnašavo ir paminklą pašventino klebonas kun. J. Staškus, pagal kurio projektą buvo pagamintas ir pats paminklas. Jame iškaltas įrašas: "Dievo šviesa amžinybėje, raidžių šviesa žemėje". Paminklu pasirūpino velionies žmona Veronika su likusia šeima. Šventinimo iškilmėje bei priėmimo Anapilio salėje dalyvavo gausus artimųjų būrys, prisimindamas ilgus velionies metus, paaukotus "TŽ". Tose pačiose kapinėse palaidoti šie "TŽ" darbuotojai: a.a. pirmasis redaktorius dr. Adolfas Šapoka, redaktorius Antanas Rinkūnas, artimas bendradarbis Pranas Alšėnas, spaustuovės vedėjas Karolis Rusinas, administratorės — Janė Kaknevičienė, Felicija Urbonienė.

Muz. K. V. Banaičio lig šiol nespausdintų 58 harmonizuočių lietuvių liaudies dainų rinkinį iš rankraščių suredavo Gediminas Purlys, Klaipėdos konservatorijos chorinio dirigavimo katedros vedėjas, paskutinis Čiurlionio ansamblio vadovas. Dabar reikia apmokėti veikalo surinkimo kompiuteriu, korektūros bei spausdinimo darbą, kuris kainuotų apie 8,000 litų (\$2,000).

Prašome mielus tautiečius paramos padėti įgyvendinti šio žymaus kompozitoriaus kūrybinį palikimą. Didėsnių sumų aukotojų pavarės bus atspausdintos leidinio viršelyje. Smulkesnę informaciją teikia Nijolė Benotienė, 43 Hershaw Cres., Etobicoke, Ont. M9C 3M5. Telefonas 416 621-9472.

IŠNUOMOJAMAS kambarys šalia High Park požeminio traukinio (subway). Skambinti po 6 val. vakaro tel. 416 766-5733.

IŠNUOMOJAMAS gražus ir švarus dviejų miegamųjų butas Toronte Jane gatvės rajone į šiaurę nuo Sheppard gatvės. \$645 mėnesiui. Į kainą įeina mokeskis už elektrą, apšildymą ir kt., taip pat už automobilio pastatymą. Arti parduotuvių. Skambinti tel. 416-742-5254, 716-3751.

Teodoras (Ted) Stanulis

...į mokyklą

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų registracija ir mokslo metų pradžia bus

1994 metų RUGSĖJO 17, šeštadienį, 9 v.r. - 11 v.r. (lit. kursai iki 12.30 v.p.p.)

"OUR LADY OF PEACE" mokykloje (Bloor-Kipling) 70 Mattice Ave.

Smulkesnė informacija gaunama skambinant: D. Puterienei tel. 416 766-9852; I. Wilkinson 905 822-0302; G. Paulionienei 416 249-9893.

Toronto lituanistinių kursų pamokos prasidės rugsėjo 17 d., 9 v.r.-12.30 v.p.p. Our Lady of Peace mokykloje. Palengvinti kursų registraciją, studentai gali patys užpildyti M. S.S.B. gimnazijos registracijos blanką. Svarbu yra įrašyti savo "student number", atitinkamą skyrus kodą (10 sk. — LLT 2A9, 11 sk. LLT 3A9, 13 sk. LLT 0A9) ir gauti "guidance dept." sutikimo parašą. Taip pat bus galima gauti registracijos blankus rugsėjo 17 d. Maironio mokykloje. Dėl smulkesnės informacijos prašom skambinti: L. Underienei (416) 536-8388, J. Neimanienei (416) 231-8350, G. Paulionienei (416) 249-9893.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras" po atostogų pradės naują veiklos sezoną. Studentų repetitijos prasidės rugsėjo 11, sekmadienį, Lietuvių namuose, 6.30. Jaunių ir vaikų — rugsėjo 22, ketvirtadienį Anapilio salėje. Dėl informacijos skambinti ansamblio vadovei Ritai Karasiejenei tel. 905 279-9079. K.

Toronto vyrų choras "Aras" pradės repetitijas rugsėjo 20, 7 v.v. Prisikėlimo parapijos muzikos salėje. Kviečiami choristai sugrįžti ir nauji prisijungti.

Choro valdyba

Referendumo komisija Kanadoje, susidedanti iš pirm. A. Vaičiūno, R. Žilinskičienės ir I. Šernaitės-Meiklejohn, skelbia Kanadoje gyvenančių Lietuvos piliečių balsavimo suvestinę. Lietuvos respublikos piliečių, nuolat gyvenančių Kanadoje yra 209. Laidinai atvykusių ir įrašytų į papildomą sąrašą — 9. Paštu gautų balsų skaičius — 109; balsavusių konsultato patalpose — 9. Antspauduotų vidiinių vokų skaičius — 118; galiojančių referendumo biuletenių skaičius — 117. Inf.

Atviros Lietuvos fondas Vilniuje, vadovaujamas Vytauto Gruodžio, paskyrė mokslinę stipendiją dr. Valdo Samonio, Toronto universiteto profesoriaus, koordinuojamiesiems Lietuvos imonių pertvarkymo tyrimams, kuriuose dalyvauja ir Vilniuje įsisteigęs nepriklausomas Ekonominis tyrimų centras, vadovaujamas dr. Eugenijaus Maldeikio. Tyrimų rezultatai su atitinkamais sprendimais pasiūlymais bus pateikti iki 1995 m. birželio mėnesio V.S.

PASAUGOSIU VAIKUS nuo 2 metų amžiaus savo namuose Hurontario ir Fairview gatvių rajone Mississaugoje. Skambinti tel. 905 279-1867.

REIKALINGA vaikui auklė, kuri galėtų gyventi kartu. Geros sąlygos. Turi kalbėti rusiškai. Skambinti tel. 905 886-4224.

PASAULIO LIETUVIŲ DAINŲ ŠVENTĖ VILNIUJE! Trys aukštos kokybės vaizdajuostės: 1. Ansamblių vakaras Kalnų parke liepos 8 d. (2 val. ilgumo); 2. Šokių diena Žalgirio stadione liepos 9 d. (2 val. ilgumo); 3. Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke liepos 10 d. (4 val. ilgumo). Galite užsisakyti šias vaizdajuostes iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 312-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Avenue, Chicago, IL 60609 USA. Vienos vaizdajuostės kaina tik \$25 (Kan.), arba visos trys \$60 (Kan.) ir \$5 persiuntimo. Vaizdajuostės bus siunčiamos iš mūsų sandėlio Windsor, Ontario, todėl nereikės mokėti maito bei kitų mokesčių. Mes priimame asmeniškus čekius (Kanados doleriais) arba VISA/Mastercard kreditus kortelės. Sav. Petras Bernotas.

GIEDRA PAULIONIENĖ, KLB švietimo komisijos pirmininkė ir Toronto Maironio mokyklos vedėja, po pranešimo "Lietuvybės išlaikymas išeivijoje" Karmelitų parapijoje Kaune 1994 m. liepos 24 d.

Pirmojo "TŽ" redaktoriaus istoriko a.a. dr. Adolfo Šapokos, mirusio 1961 m. kovo 9 d., perlaidojimą Šv. Jono lietuvių kapinėse, Anapilyje, aprašo Vincas Ignatavičius "Lietuvos aidą" 1994 m. rugpjūčio 8 d. laidoje straipsniu, pavadintu "Dr. Adolfas Šapoka grįžo arčiau savo redakcijos", paliustruodamas antkapio nuotrauka, pažymint, kad velionies ir jo žmonos Ados palaidoti perkelti Anapilį ir palaidoti greta jų vienturtės dukros Aldonos Šapokaitės-Šipielienės.

"Tėviškės žiburių" skaitytojai Lietuvoje, neturėdami užjūriose giminių, nebeišgalį pratešti prenumeratos ir kreipiasi į tautiečius, prašydami pagalbos. Pranešame jų pavarės ir adresus: I. K. Balčiūnas, Taikos 9, nr. 148, bt. 35, Vilnius; D. Ruzevičienė, Medeiros 9, bt. 33, Vilnius; E. Karalienė, Daukantiškiai, Gelgaudiškio paštas, Šakių rajonas.

Primename, kad metinė "TŽ" prenumerata paprastu paštu — \$38, oro paštu — \$115. Būtų gera, jei kas galėtų aukščiau išvardintiems asmenims pagelbėti, taipgi ir visiems kitiems, kurie Lietuvoje norėtų "TŽ" skaityti.

Ontario pilietybės ministrė Elaine Ziemba rugpjūčio 30 d. paskelbė kad paskirta \$900,000 "Anti-Racism Funding" programai, kovojančiai prieš rasizmą. Paramą gaus tos bendruomeninės organizacijos, kurios imsis iniciatyvos supažindinti visuomenę su rasizmo pavojais, aiškinti apie rasinių mažumų bei čiabuvių pasiekimus, mažins rasizmo poreikius ir parems rasinių mažumų veiklą. Prašymus siųsti Ontario Anti-Racism Secretariat, 77 Bloor Street W., 16th Floor, Toronto M7A 2R9. Telefonas 416 326-9702.

Susisiekimo ministerija praneša, kad nuo rugpjūčio 30 d. galima naudotis nauju "regional transit pass", kuris leidžia neribotai keliauti viešo susisiekimo priemonėmis Brampton, Markham, Richmond Hill, Metro Toronto, Mississauga ir Vaughan apylinkėse bei "GO" autobusais, kursuojančiais Yonge ir Bayview gatvėmis. Toks savaitinis pasas kainuoja \$30.

Toronto York universitetas yra atsikvietęs Vidurio ir Rytų Europos valstybių verslininkus pasitobulinti mokslinėje vadyboje. Rugpjūčio 20 d. jiems buvo suruoštas susipažinimo priėmimas Silvan restorane. Tarp atvykusių yra du iš Lietuvos: V. Lunevičius, U.A. B. "ETT" direktorius, ir T. Palasis, "GIPSTA" gen. direktorius. Studijos Kanadoje tęsis apie 6 savaites.

Lietuvos gen. konsulas H. Lapas pasikalbėjo su York universiteto dekanu apie galimybes ateityje atsikviesinti didesnį skaičių lietuvių verslininkų. Buvo pažadėta, kad sekančiais metais lietuvių skaičius bus padidintas.

Įvairios žinios

Bendrijos "Lituanica" Marijampolės skyrius iš JAV gyvenančio Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio nario V. Prūso yra gavęs lituanistinę studiją "Giliųjų tautos šaknų beiškant". Ją norima išleisti atskiru leidiniu, kuris pasiūlytų gilesniam tautos praeities pažinimui. Jei kas norėtų šį užmojų parenti, prašoma rašyti adresu: V. Prūsas, 3432 Wenonah Ave., Berwyn, IL 60402-3348, U.S.A., arba bendrijai "Lituanica" Marijampolės skyrius, A/d 19, 4520 Marijampolė, Lietuva.

KILIMŲ IR BALDŲ VALYMAS

EURO CLEAN

Greitas patarnavimas, prieinamos kainos, dezinfekcija ir "Stainguard".

SKAMBINKITE VIDMANTUI ŠILININKUI TORONTE

TEL. 456-0717 ARBA 402-7976

MONTREALQUE

Montrealio lituanistinė mokykla pradeda naujuosius mokslo metus rugsėjo 17 d., šeštadienį, 9 v.r. seselių namuose. Vaikus į darželį priima nuo 3 metų amžiaus. Mokytojaus vedėja Joana Adamonytė, Inga Giedrikenė ir Asta Staškevičienė. Ir šiais metais bus suaugusiems lietuvių kalbos kursai, kuriems vadovaus Arūnas Staškevičius. Smulkesnė informacija teikiama vedėja tel. 722-3545 (namų — 256-5355).

Lietuvoje vykęs rugpjūčio 27 d. referendumas atkreipė dėmesį ir Montrealio "Gazette", kuris sekantį rytą įdėjo ilgesnį žinią. Laikraštis rašo, kad referendumas buvo kontraversinis, ir žmonės paskutinią vasaros savaitę išnaudojo išvažiuodami į maldynes bei vasarvietes. Todėl balsavo tik 26.9% (oficialiu pranešimu 36.8%) turėjusių teisę balsuoti. Tuo būdu referendumas nepavyko. Žinią baigia primindamas, kad visi trys Baltijos kraštai sėkmingiausiai iš visų buvusių sovietų respublikų pereina į laisvąją ekonomiką.

A. a. Vincas Kačergius, 84 m. amžiaus, mirė rugpjūčio 28 d. Po pa-

maldu AV šventovėje rugpjūčio 31 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. AV parapijos choras gražiomis giesmėmis per gedulines pamaldas atsisveikino su savo ilgamečiu choristu — bosu. B.S.

Laikraščius iš Lietuvos "Lietuvos aidą", "Dieną", "Lietuvos rytą", "Gimtąjį kraštą", galima gauti Adamonis Insurance Agency, Inc. įstaigoje. Yra prašoma paimiti tik po vieną numerį kurio nors laikraščio. Užsisakyti šiuos laikraščius galima JAV doleriais, banke išpirkus pinigų perlaides (money order).

Lietuvos radijo ir televizijos vaikų choras, apie 40 asmenų, spalio mėn. atvyksta koncertuoti į Niujorką ir Bostoną. Choras gerai vertinamas, atlieka klasikinės bei religinės muzikos kūrinius. Vienetas jau turi susiorganizavęs susisiekimo priemones ir galėtų aplankyti Kanadą. Reikalingi tik kvietėjai ir koncertų rengėjai, kurie pasirūpintų 12-16 metų amžiaus choristų globa ir nakvynėmis. Daugiau informacijų teikia Petras Adamonis, 3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7, tel. 514-722-3545.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.

PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 514 256-53355

Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 514-766-5827; 514-766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$29,000,000 REZERVAS - virš 2 milijonų.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.	6.50%	Taupymo - special.	1.50%
Certifikatus 2 m.	7.25%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	7.75%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlis:		Einamos sąsk.	1.00%
1 metų	5.50%	RRIF - RRSP - 1 m. term.	6.50%
180 d. - 364 d.	5.50%	RRIF - RRSP - 2 m. term.	7.25%
120 d. - 179 d.	4.75%	RRIF - RRSP - 3 m. term.	7.75%
60 d. - 119 d.	4.75%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
30 d. - 59 d.	4.25%		

IMA UŽ:

Nekiln. turto:		asmenines - nuo	8.00%
1 metų	8.75%		
2 metų	9.75%		
3 metų	10.00%		

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10 - 2
Antr., treč.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Penktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

EUROPARCEL

APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ

NAUJA VIETA - NAUJOS VALANDOS
TOKS PAT GERAS PATARNAVIMAS

Nuoširdžiausi linkėjimai mūsų klientams ir sėkmės 1994 metuose. Mes ir toliau su malonumu teiksime aukščiausios klasės patarnavimus bendruomenei. Todėl prašome naudotis mūsų bendrovės paslaugomis. Laukiame paskambinti dėl siuntinių paėmimo iš jūsų namų. Pristatyti siuntinius galite trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 7 v.v.

Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.

Nėra maksimumo svorio.

Minimumas 2 kg, arba \$10.00.

Nauja kaina: \$5.10 už kg

MONTREALQUE 1450 DE SEVE
LASALLE, QUE.

Naujas telefonas

937-9898

Vytas Gruodis Jr.

SKAMBINKITE INFORMACIJOS IR APTARNAVIMO REIKALAI